

norsk filatelistisk tidsskrift

AV INNHOLDET: Spektral filateli, s. 82 • Livskraftig klubb i nord, s. 90 • HARSTAD 82 blir årets begivenhet nord for Dovre, s. 92 • Falskt førstedagsbrev med Norge nr. 1 (?), s. 100 • Førstedagsbrevet er ekte, s. 102 • Brun-orange merker sitrongule da rødfarven forsvant, s. 108 • De grå telefonmerkene er blitt til ved bleking, s. 110 • Postkassen, NYTT om nye frimerker, Utstillinger, Oss små-samlere imellom m.m. Tilsammen 44 sider.

Ny stor frimerkeauksjon

avholdes i Oslo 17. april 1982.
(Se annonse inne i bladet.)

DOBBELFOT

DOBBELFOT

DOBBELFOT

SPRUKKET
PLATE

DANO FRIMERKEAUKSJONER

Sandesundvn. 14, 1700 Sarpsborg, Norge . Tlf. 031-51 041. Kl. 10-16

SPESIALTILBUD — så langt lageret rekker

fra TORE G. SOLHEIM

1879

Posthorn skravert

			«Post- friske»	Normalekspl.	Prakt- ekspl.
35	5 øre	ultramarin	20.000,00	12.000,00	600,00
					1.000,00

1882

Posthornutgave

36 I	10 »	blekrosa «skravert»	40.000,00	30.000,00	300,00	450,00
36 II	10 »	rosa «delvis skravert»	20.000,00	10.000,00	125,00	250,00
36 III	10 »	rosa «uskravert»	4.000,00	2.600,00	25,00	50,00
38	10 »	karminrosa	3.000,00	1.900,00	5,00	15,00
39	20 »	rødbrun	800,00	450,00	100,00	200,00
40 Ia	20 »	ultramarin	2.500,00	1.800,00	100,00	200,00
40 Ib	20 »	mattblå	4.500,00	2.400,00	360,00	700,00
40 IIa	20 »	mattblå	2.000,00	1.700,00	70,00	200,00
40 IIb	20 »	preussisk blå	2.000,00	1.900,00	70,00	200,00

1883

Posthorn uskravert, 21 mm

41	3 øre	oransjegul	1.000,00	600,00	100,00	200,00
42 I	5 »	olivgrøn	2.000,00	1.200,00	160,00	300,00
42 II	5 »	blågrøn	600,00	400,00	10,00	20,00
43 I	10 »	karmin	600,00	400,00	5,00	10,00
43 II	10 »	anilin	600,00	400,00	5,00	15,00
44	12 »	mattgrøn	20.000,00	10.000,00	3.600,00	5.500,00
45 Ia	12 »	mørk brun klart trykk	5.000,00	3.400,00	2.900,00	4.000,00
45 Ib	12 »	gråbrun	500,00	300,00	350,00	600,00
45 II	12 »	oransjebrun	300,00	200,00	100,00	200,00
46 I	20 »	mattblå, klart trykk	4.000,00	3.000,00	150,00	300,00
46 II	20 »	mattblå, uklart trykk	3.000,00	2.000,00	100,00	200,00
47	25 »	mattlilla	3.000,00	2.000,00	200,00	400,00

1888

Provisorier, overtrykk på nr. 45

48 Ia	2 øre	på 12 øre mørkebrun	250,00	150,00	100,00	250,00
48 Ib	2 »	på 12 » gråbrun	15,00	10,00	10,00	20,00
48 II	2 »	på 12 » oransjebrun	15,00	10,00	10,00	20,00

1886

Posthorn, uskravert, 20 mm

49 I	1 øre	mørkebrun	150,00	100,00	100,00	200,00
49 II	1 »	grå	90,00	60,00	50,00	100,00
50 a	2 »	oransje, ligg., v.m.	25,00	15,00	15,00	25,00
50 b	2 »	br.or.st.	70,00	40,00	20,00	40,00
50 c	2 »	mørk br.st. v.m.	1.000,00	600,00	400,00	600,00
50 d	2 »	brun, ligg. v.m.	80,00	40,00	30,00	50,00
51 I	3 »	brunoransje	4.500,00	2.800,00	350,00	700,00
51 IIa	3 »	rødoransje	1.500,00	1.000,00	60,00	120,00
51 IIb	3 »	rødoransje	8.000,00	6.000,00	2.000,00	3.800,00
51 IIc	3 »	oransje	600,00	400,00	40,00	80,00
51 IIIa	3 »	gul, oransje	500,00	300,00	20,00	50,00
51 IIIb	3 »	guloransje	500,00	300,00	25,00	50,00
51 IVa	3 »	oransje	400,00	300,00	40,00	60,00
51 IVb	3 »	oransje	400,00	300,00	20,00	40,00
52 I	5 »	grågrønn	400,00	300,00	30,00	60,00
52 IIa	5 »	smaragdgr.	1.500,00	1.000,00	50,00	100,00
52 IIb	5 »	blågrønn ligg., v.m.	400,00	250,00	10,00	20,00
52 IIc	5 »	blågrønn st. v.m.	500,00	300,00	20,00	50,00

TORE G. SOLHEIM

Box 2662 St. H., Oslo 1 — Butikk Nordahl Bruns gt. 3, Telefon 20 30 83

RAPP-AUKSJON

17.—24. april

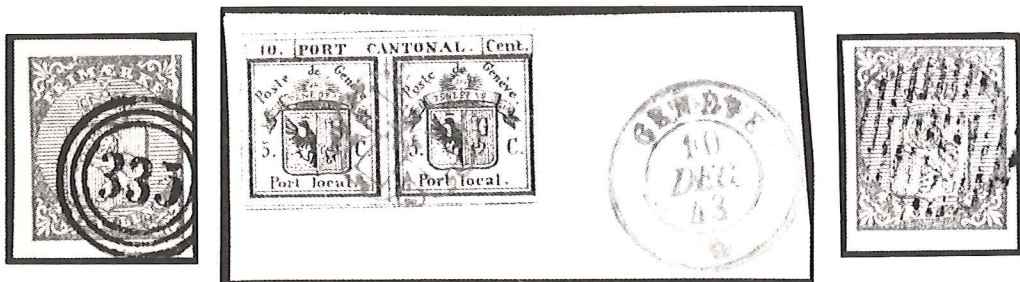
Hotel International Zürich

Vi tilbyr flotte klassiske sjeldenheter og superbe samlinger på alle felter fra land i Europa og Oversjø.

Auksjonen omfatter over 7500 objekter med en total vurdering på over

40 millioner n.kr.

Vi garanterer for ektheten på alle auksjonsobjektene. Denne garantien er gyldig i 5 år fremover.

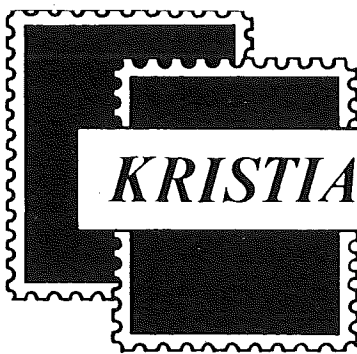
Vår vakkert utformede katalog som inneholder over 200 fotos, mange i farger og forstørret, vil bli sendt til seriøst interesserte samlere mot n.kr. 30,- i sedler. Ved kjøp vil dette beløpet bli fratrullet på fakturaen. Tidligere kunder vil motta katalogen gratis. Etter auksjonen vil alle bydere og kjøpere motta resultatliste.

Alle objekter vil på auksjonen bli solgt uten limitpriser. De vil bli objektivt beskrevet i vår luksuriøse katalog og tilbudt med gunstige oppropspriser.

Dette året skal vi holde den største auksjonen i hele verden!

P. RAPP

Internasjonale Frimerkeauksjoner
P.O.BOX 2924
CH-9500 WIL / SWITZERLAND

Medlem av: NORSK FRIMERKEHANDLER FORENING

KRISTIANSENS FRIMERKE IMPORT

Boks 41 Tveita, Oslo 6 — Telefon 02/26 28 72

Postgiro 2 29 47 59

FRIMERKEPAKKER I GOD KVALITET

100 forskjellige NORGE kr. 13,—
 200 forskjellige NORGE kr. 35,—
 300 forskjellige NORGE kr. 65,—
 400 forskjellige NORGE kr. 175,—

500 forskjellige NORGE kr. 295,—
 600 forskjellige NORGE kr. 540,—
 700 forskjellige NORGE kr. 780,—
 800 forskjellige NORGE kr. 1495,—

SPECIALTILBUD INNSTIKKSALBUM — 30 % RABATT

LEUHTURM innstikksbøker selges rimelig p.g.a. kjempeinnkjøp: A4 format, 16 sider (delte), solid kvalitet. Veil. pris kr. 42,—. MEN VÅR PRIS ER KR. 30,— eller 5 stk. for kun kr. 140,—.

SPENNENDE KILOVARER I GOD KVALITET

1000 gram NORGE rød TUB misjonsforseglet	kr. 160,—
1000 gram NORGE blå TUB misjonsforseglet mest tjenestemerker	kr. 120,—
200 gram NORGE billedmerker med høyverdier	kr. 120,—
500 gram DANMARK misjonsvare med mange billedmerker	kr. 75,—
200 gram DANMARK billedmerker	kr. 75,—
250 gram FINLAND misjonsvare med de nyeste billedmerker	kr. 65,—
100 gram ISLAND brevklipp, pen vare	kr. 275,—
250 gram ISLAND postforseglet 1980 (kat.verdi ca. 5000,—)	kr. 1280,—
250 gram SVERIGE fin misjonsvare	kr. 80,—
100 gram SVERIGE billedmerker	kr. 100,—

NORGE POSTFRISK — INVESTERINGSTILBUD

Lot med endel eldre merker, nyere merker, bedre merker, serier, 4 blokker etc. Samlet HK pris kr. 400,—. VÅR PRIS KUN KR. 298,—.

PRISLISTE

Mange gode tilbud NORGE og utland, sendes alle interesserte.

ELLERS

Fører vi rekvisita og albums fra SAFE, LEUCHTURM og DAVO Mankolister fra NORGE postfrisk eller stemplet eksp. etter HK priser.

SALGSBETINGELSER

8 dagers returrett på alle varer unntagen forseglete kilovarer. Ordre ekspederes portofritt ved forskuddsbetaling, ellers oppkrav + porto. Ordre under kr. 50,— skal tillegges eksp. gebyr. kr. 10,—.

BESTILLINGER KAN RINGES INN PÅ TLF. 02/26 28 72 (DAG ELLER KVELD)

FORRETNING I OSLO

Besøk også vår forretning i Oslo. Thorvald Meyersgt. 47, (v/Olaf Ryes pl.)

NUMMER 3
MARS 1982
41. ÅRGANG

norsk filatelistisk tidsskrift

ANSVARLIG REDAKTØR: ERLING SJONG

Sangfugler i frimerkehefter

Siden 1980 har Postverket utgitt hefter med frimerker til de mest brukte portosatsene, og med fugler som motiver. I alt åtte forskjellige fugler er foreløpig presentert, og fra 1. april kommer to nye til. Denne gangen er det arten sangfugler som er valgt, med blåstrupe og rødstrupe i samme hefte. Frimerkeverdien er to kroner og hvert hefte har ti merker. Trykkmetoden er flerfarget offset, og fuglene er tegnet av Viggo Ree.

Kamp mot tuberkulosen markeres med frimerker

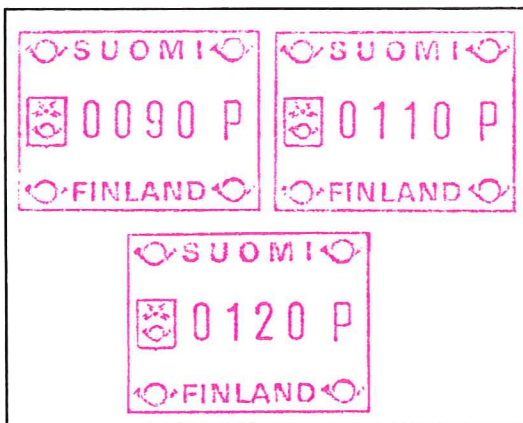
Verdens Helseorganisasjon har anmodet alle Verdenspostforeningens medlemmer om

å utgi frimerker for å markere at det er 100 år siden dr. Robert Koch oppdaget tuberkelbasillen. Norge er blant de land som på denne måten vil minne om kampen mot tuberkulosen. 1. april blir det utgitt to nye frimerker, tegnet av Arne Johnson. Verdien blir to og tre kroner, og navneformen er Noreg. Dette er særfrimerker med begrenset opplag, henholdsvis ni og 2,5 millioner.

Frankerings-etiketter med faste valører i Finland 1/4

Det finske post- og televerket har bestemt at man også i Finland skal gjøre forsøk med frankeringsautomater, og de tre første blir tatt i bruk den 1. april i år. Automatene er av merket FRAMA. De tre første blir satt opp i ventehallen på Helsingfors jernbanestasjon, i ventehallen på Helsingfors—Vanda flyplass og utenfor postkontoret Åbo 10. Man har installert tre enheter i automatene som gir faste valører tilsvarende portoen på postkort og brev og trykksaker i laveste vektklasse innenlands og til de nordiske landene. Disse valørene blir 0,90, 1,10 og 1,20 mk.

under
lupenRedaktørens
egen spalteGrønn etikett
betyr tillatelse

Til tross for forbundspresident Paul H. Jensens «oppklaringsrunde» i NFT nr. 1/82 om momspliktige sendinger av frimerker til Norge, er det tydelig ennå visse misforståelser ute og går. I et nytt brev til NFT skriver den første innsenderen bl.a. følgende: «Det er ikke klaget på momsen eller gebyret, skjønt begge deler er høye nok. Det en klager over er at samme kontor (Tollpostkontoret i Trondheim) åpner våre brev uten å be om tillatelse. Brevet var påsatt grønn etikett med anført verdi på innholdet. Det skal således ikke være grunnlag for å åpne brevet i det hele tatt...». Sitat slutt.

Det innsenderen — og andre med ham — tydelig ikke er oppmerksom på er at grønn tolletikett med anført verdi påsatt brevet nettopp betyr at tollekspedisjonen er gitt tillatelse fra sender til å åpne brevet! Så det er ikke slik at tollpostkontoret åpner brev uten tillatelse.

Hvorfor er det så nødvendig å åpne slike brev med grønn tolletikett, i dette spesielle tilfellet fra Frimerkjasalan på Island? Jo, kort og godt fordi det av og til ligger førstedagsbrev inne i slike forsendelser, og førstedagsbrev er ikke momspliktige. Løse frimerker derimot, betinger moms, hvis merkenes verdi omregnet i norske kroner overstiger kr. 100,-. Hvis det f.eks. står anført verdi kr. 400,- på den grønne etiketten, og det så viser seg at innholdet er førstedagsbrev, blir det ikke beregnet moms, hvis det altså ikke er løse frimerker til en verdi over kr. 100 sammen med førstedagsbrevene. Åpningen av forsendelsen, som altså avsender har gitt tillatelse til, skjer i slike tilfeller for eventuelt å spare mottager for betaling av moms.

Hvis derimot forsendelsen/brevet ikke er påført tolletikett med verdiangivelse, vil dette bety merarbeid for tollfunksjonæren, for postverket og for mottager. Da må det nemlig sendes forespørsel om åpningstillatelse til mottager. Han kan da sende slik tillatelse, eller han kan selv møte opp på

tollekspedisjonen og der åpne brevet i påsyn av funksjonæren.

Nå blir neppe alle slike forsendelser åpnet eller man ber om tillatelse til å åpne dem. Det er såkalt stikkprøve-kontroll det er snakk om. Det er naturligvis ikke bare frimerkeforsendelser som påføres grønn tolletikett fra avsender. Og det hender ofte at oppgitt verdi ikke stemmer. Dette gjelder generelt for alle typer varer.

Innsenderen skriver bl.a. videre: «Siden sist har jeg også mottatt brev fra mange årige byttevenner og pålagt moms også på slike. Jeg tror dette er en takk for sist fra kontorets side. De tåler nok ikke å bli kritisert.» Sitat slutt.

Det er helt klart at også brev fra byttevenner i utlandet er underlagt momsbestemmelser. Om man «betaler» en frimerkeforsendelse fra utlandet med penger eller med andre frimerker i bytte, er dette helt uinteressant for tollvesenet. Det har i alle tilfeller skjedd en innførsel av frimerker, og er den innførte vare — i dette tilfellet frimerker — antatt å ha en verdi over kr. 100,-, skal varen momsbelegges. Noe annet er at det ofte kan være vanskelig for en tollfunksjonær å avgjøre verdien.... Utgangspunktet er faktisk reglene for innførsel av frimerker lempeligere enn for import av andre varer. 100-kronersgrensen gjelder ikke for import av andre småvarer. De må betale moms av lavere verdier!

Det er samtidig klart at også tollfunksjonærer gjerne ser bestemmelsene om moms på frimerke-import fjernet, da dette jo betyr merarbeid og i virkeligheten dreier seg om småbeløp. Så vi får håpe Forbundet lykkes i anstrengelsene med å få fjernet moms på frimerker!

E.S.

**STORT UTVALG NORSKE
FRIMERKER, STEMPLER,
POSTFRISKE OG BREV.
SKRIV ETTER LISTE.
MANKOLISTER BEARBEIDES
RASKT.**

NORDKAPP FRIMÄRKEN

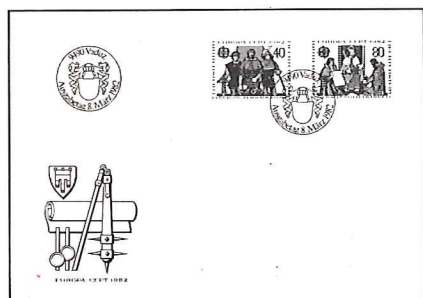
GASSVERKSGT. 13, S-21129 MALMÖ
TELF. 0954640-970104

FYRSTEDØMME LIECHTENSTEIN

Frimerke-utgaver 8. mars 1982

Særmærker «Europa CEPT 1982».

Liechtenstein-frimerker i abonnement

1982: Nominalpris kun Fr. 17,70 (8 serier med 25 frimerker). Den nominelle verdi for et komplett Liechtenstein-årsett koster kun ca. 18 Schweizerfr. - **Send ikke penger, De forlanger kun idag våre salgsbetingelser ved den understående kupong i denne annonsen.**

Særmærker «Fylkesmennsvåpen III».

Send meg vennligst gratis den utførlige brosjyre over betingelsene for Liechtensteins frimerker i abonnement. (Skriv tydelig)

Navn _____ Fornavn _____

Gate _____

Poststed _____

Klipp ut og send til:

Postwertzeichenstelle der Fürstlichen Regierung, 9490 Vaduz, Liechtenstein

NFT 3/82

Spektral filateli

Luminescens fra
frimerker — et
like aktuelt tema

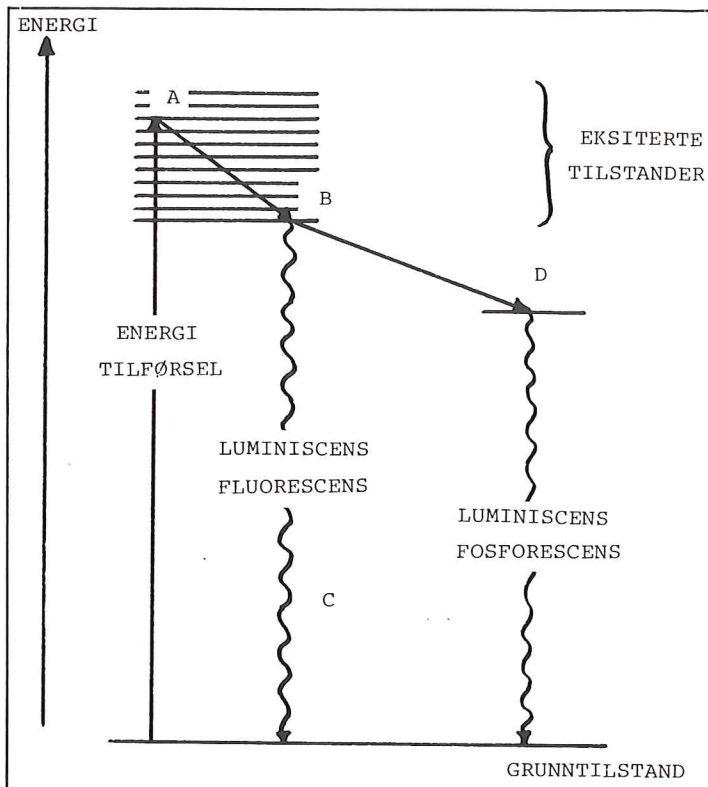
Av Anders Johnsson

Lysutsendelse fra frimerker har i de siste årene blitt viet mye oppmerksomhet. De sorteringsmaskiner som postverkene bruker, har ført med seg at begreper som *luminescens*, *fosforescens* og *fluorescens* ofte blir sett i filatelistiske tidsskrifter. Hensikten med denne artikkelen er å fortelle noe om hvordan analyser av lysutsendingen kan skje og å illustrere at dette — kanskje — kan være av interesse for frimerkesamlere.

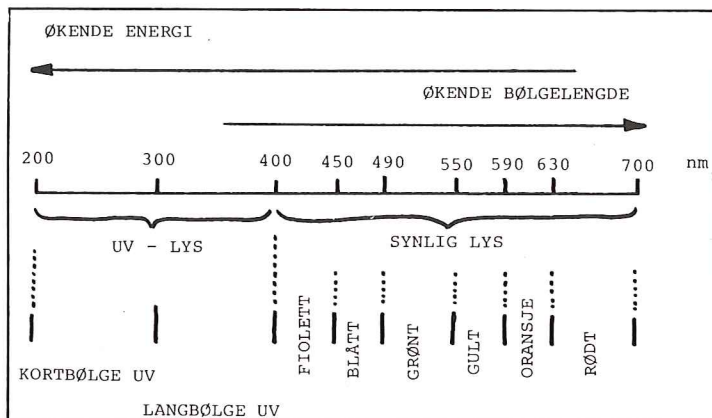
HVORFOR LYSUTSENDELSE?

For å få lysutsendelse fra frimerker må de ha molekyler som kan sende ut lys. Lysutsendelse skjer fra mange molekyler når de kvitter seg med overskuddsenergi de har fått. Det finnes flere forskjellige måter å gi molekylene overskuddsenergi på eller *eksitere* dem, som en sier.

Tallene på et vekkerur er ofte malt med en selvlysende farge. Her eksiteres molekyler f.eks. ved ufarlig radioaktiv stråling, og de kvitter seg med sin energi ved å sende den ut i form av lys. Det finnes mange eksempler på molekyler som etter eksitasjon sender ut lys, men her

FIGUR 1. HVORDAN OPPSTÅR LUMINESCENS? Tilførsel av energi kan løfte et molekyl fra hviletilstanden «grunntilstanden». Molekylet kommer da til energinivået A og er «eksitert». Deretter går molekylet til B, og kan derfra ofte gå to veier: enten til C eller D. Første muligheten, C, gir opphav til luminescens i form av fluorescens. Den andre muligheten, D, betyr at molekylet kommer i en såkalt metastabil tilstand. Det kan nå oppstå luminescens ved at molekylet går tilbake til hviletilstanden. Denne senere form av luminescens blir kalt fosforescens.

FIGUR 2. ENERGI OG BØLGELENDE HOS LYS. Bølglengden er gjengitt i nanometer (nm) som er en milliontedels mm. Bølglengde-intervallene for spekterets forskjellige farger er også merket av.

vil vi interessere oss mest for lysutsending fra molekyler som er tilsatt frimerker. For å studere lysutsendingen eksiterer en da, som kjent, oftest med UV-stråling (ultrafiolett lys).

Figur 1 viser hvordan molekyler på frimerket kan befinne seg i forskjellige *energitilstander* eller *energini-våer*. Gir vi energi til molekylet, kan det løftes fra hviletilstanden til eksiterte tilstander. Molekylet kan siden forandre nivå på flere måter, og når det går fra den 1. eksiterte tilstanden tilbake til grunntilstanden, skjer dette ved at det sender ut *fluorescenslys*. For mange molekyler finnes det et mellomnivå, til høyre i figuren, og har molekylet kommet hit, så kvitter det seg ofte med sin overskuddsenergi i form av *fosforescenslys*.

Vi ser av figuren at for et gitt molekyl er energispranget ned til hviletilstanden større ved fluorescens enn ved fosforescens. Dette får betydning for fargen — bøl-

gelengden — til det utsendte lyset. Sammenhengen mellom farge og energi til lyset blir illustrert i figur 2.

Å skille mellom fluorescens og fosforescens, kan være vanskelig, og er en oppgave for fysikere. For de fleste stoffer kan vi imidlertid huske en nokså generell regel: når molekylet kvitter seg med energioverskuddet ved fluorescens, skjer det raskt, men går det «veien om» fosforescens, skjer det oftest langsomt (10^{-8} s. sek. for fluorescens mot kanskje 0,1 sek. for fosforescens). En fellesbetegnelse for begge typene lysutsending er *luminescens*.

Når vi studerer et luminescerende frimerke i direkte UV-lys, ser vi både fluorescens og fosforescens. Når vi trekker merket ut fra UV-lyset og det fortsetter å lyse svakt noen tiendedeler av et sekund, da ser vi bare fosforescens-lys!

Fingeravtrykk av molekyler

Det ble nevnt at bølgeleng-

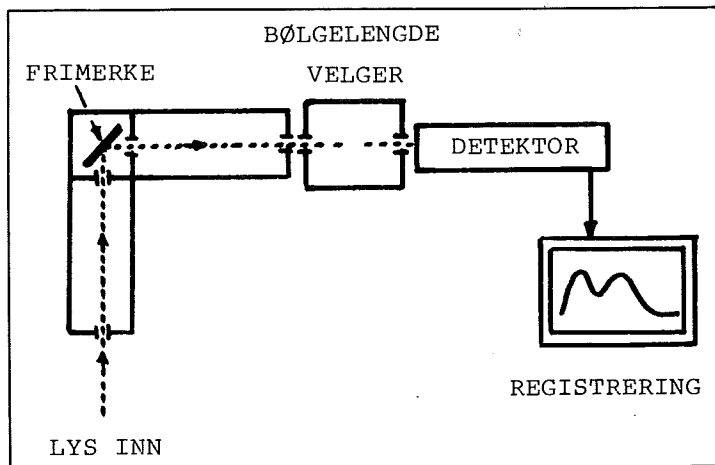
den til fluorescens- og fosforescenslys fra et gitt molekyl ofte er karakteristisk for molekylet. En kan faktisk bruke det utsendte lyset for å identifisere et molekyl, luminescensen fungerer som en form for «fingeravtrykk». Hvis vi derfor hadde bare én type luminescerende molekyler på et frimerke, kunne vi nokså enkelt identifisere det luminescerende stoffet. Finnes det flere stoffer, kan det utsendte lysets sammensetning bli temmelig komplisert, og en identifikasjon av stoffene vil bli vanskeligere å få til. Men en kan selvsagt sammenligne to stoffblandinger og se om de med stor sannsynlighet er identiske!

Slik identifikasjon av stoffer kan bli gjort i et såkalt fluorimeter som er skissert i figur 3. En sender inn lyset som skal eksitere prøven — f.eks. molekylene på et frimerke — og får ut lumeniscens-lys fra prøven (mot høyre i figur 3). En kan så stille inn på ønskede bølgelengder i det utsendte lys ved en *bølgelengdevelger* og måle og registrere hvor mye lys som kommer ut i de forskjellige bølgelengdene. En får på denne måten et *lumeniscens-spektrum*. Det er dette spektrumet som kan gi oss informasjon om hvilke stoffer på frimerket som luminescerer etc.

Frimerke-spektra

Forskjellige stoffer blir brukt for å få frimerker til å luminescere, også teknikken for å tilsette stoffene er forskjellig (se f.eks. Nordisk Filateli april 1980). Mange maskiner som er tatt i postal bruk for sortering, oppfanger lys i bølgelengdeområdet rundt 500 nm, dvs. omtrent i det grønne området.

De to frimerkene i figur 4 har luminescens-spektra som er forskjellige og som

FIGUR 3. SKISSE AV MÅLEUTSTYR FOR LUMINESCENS-REGISTRERING. Et utstyr for studier av luminescens fra bl.a. frimerker, ses her ovenfra. Energirikt UV-lys blir sendt inn mot frimerket, og luminescenslys som sendes ut fra frimerket mot høyre blir undersøkt. Bølgelengden av interesse blir valgt ved hjelp av en bølgelengdevelger. Lysintensiteten blir målt ved en detektor og til slutt registrert.

derfor til en viss grad er karakteristiske for frimerkene. Det svenske frimerket har mye gul luminescens. Det norske merket derimot, NK 817, sender ut luminescens mer i det blå området. Denne overveiende blåaktige luminescens, samvirker med papirets gulige farvetone og gir ved farveblanding den intense hvite luminescens vi oppfatter med øyet. Tar vi ut frimerket fra UV-lyset, får vi imidlertid tydelig gul lysut-sending også fra det norske merket, gul fosforescens. (Denne gule farve drukner i det direkte UV-lyset.) Harrison & Son Ltd. i London, har levert papiret til NK 817 og til flere hvitfluorescerende norske merker. Borregaard-papir, på den andre siden, har gul luminescens også i direkte UV-lys; det tilsatte stoffet er etter hva jeg forstår ZnS (se NFT 2/1978).

De to spektra i figur 4 kan altså brukes for å karakterisere de to frimerkene. En kan også velge en bestemt bølgelengde og se hvordan luminescensen dør ut når UV-lyset er slukket. Det er gjort med litt primitiv apparatur i figur 5. En stiller inn på registrering av gulgrønt lys fra de to frimerkene, UV-lyset blir slukket — og så viser registreringen at det tar mye lenger tid for luminescensen fra det norske merket å dø ut enn fra det svenske. Hadde vi hatt bedre apparatur til disposisjon, kunne vi registrert at lyset fra det svenske merket dør ut enda raskere enn hva som går frem av figur 5.

Frimerke-diagnostikk

Det er vel ikke helt utelukket at spektrale undersøkelser av filatelistisk materiale vil få en viss «diagnostisk» betydning i fremtiden. Man skal imidlertid ha klart for seg at spektralmålinger van-

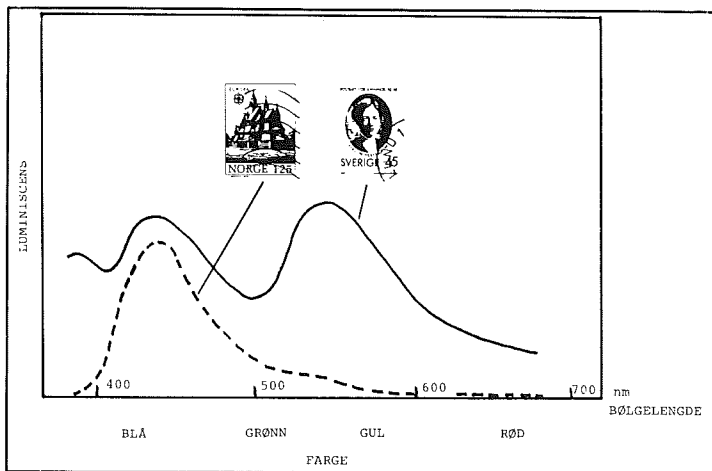
skelig lar seg gjøre på hobbybasis — det trengs spesial-apparatur for å gjøre registreringer som i figur 4 og 5.

La oss se på noen av vanskelighetene med luminescens i filatelistiske forbindelser.

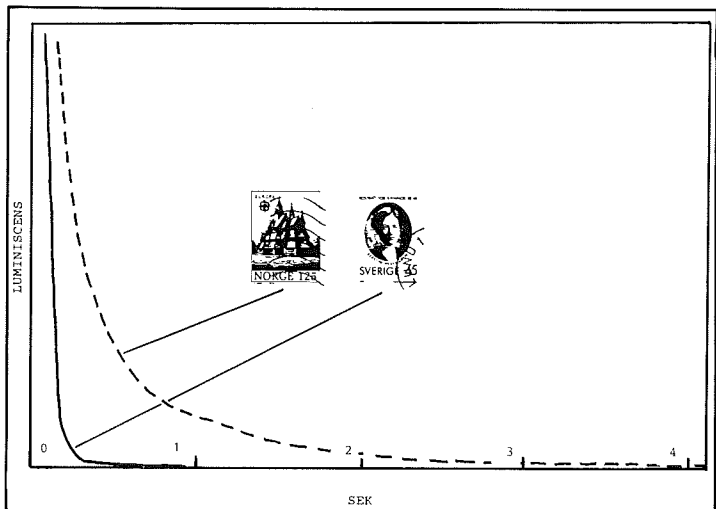
1. Molekyler som gir opphav

til luminescens kan ofte fjernes fra frimerker.

2. Luminescerende molekyler kan diffundere, «vandre» fra et stoff til et annet, f.eks. har en del plastlommer på albumblader vist seg å «ta opp» luminescerende molekyler fra svenske frimerker

FIGUR 4. LUMINESCENS FRA TO FORSKJELLIGE FRIMERKER. Registreringene er tatt opp med et utstyr som i figur 3, og en ser at de to kurvene er helt forskjellige — luminescensen har ikke samme fargesammensetning for de to frimerkene. (Bølgelengde i nm og tilsvarende farge er merket av ved den horisontale aksen.)

FIGUR 5. HVOR RASKT DØR LUMINESCENSEN UT? Ved tidspunktet null er lyset blitt slukket, og en måler hvor raskt luminescensen dør ut. For det svenske frimerket går det raskt, men for det norske langsommere. Her er lyset intenst også etter flere sekunder — det dreier seg da om fosforescens.

FIGUR 6. MANIPULASJON MED LUMINESCENS. Tre tilsynelatende like frimerker er fotografert i hvitt lys, øverst. Nedenfor ser vi samme frimerker fotografert i UV-lys. Er luminescensen fra frimerkene til venstre og høyre identisk? Svar: se figur 7.

slik at plasten selv luminescerer svakt.

3. UV-lys (sollys) kan på lang sikt bryte ned luminescerende molekyler på frimerker (på tilsvarende måte kan jo farvestoffer bli brutt ned).

4. En kan — bevisst eller

ubevisst — føye luminescerende stoffer til ikke-luminescerende frimerker. Satt på spissen: luminescerende «varianter» kan fremstilles!

Den «diagnosemetode» vi har diskutert, kan kanskje

være av interesse her. Figur 6 viser tre eksempler av Sverige nr. 692 (Facit). Eksemplar nr. 1 har sin naturlige lumenscens igjen, nr. 2 har fått den fjernet — og eksemplar nr. 3 har fått det luminescerende originalstoffet fjernet, men etterpå er et

Frimerker og rekvisita

Vi har de fleste norske frimerker på lager enten det gjelder ustemplete — stemplete eller FDC. Priser etter Handlerkatalogen som tilsendes mot kr. 15,— + porto.

Trenger De **rekvisita** eller **kilovarer**? — Skriv da etter våre lister som tilsendes mot kr. 2,—

Medlem av Norsk Frimerkehandler Forening

CETA

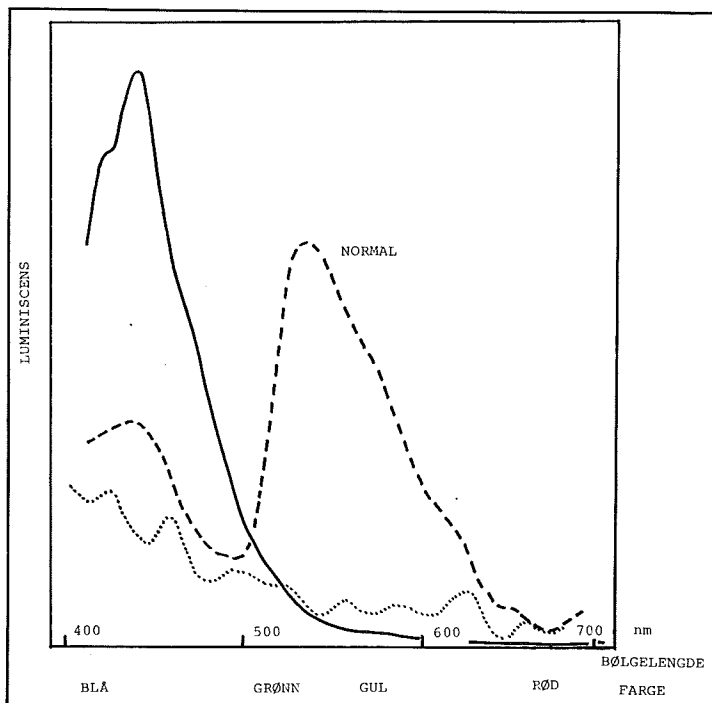
Innehaver Tore Clason
Rådhusgt. 9 — 3200 Sandefjord
Telefon 034/62 630, privat 034/77 259

luminescerende blekemiddel blitt tilsatt.

I dagslys er det vanskelig å se noen forskjell mellom frimerkene. I direkte UV-lys avsløres at merke nr. 2 savner luminescens, figur 6 nederst. I et fluorimeter ser en forskjellene mellom alle tre merkene. Spektra er vist i figur 7. Spektra for nr. 1 og 3 er helt ulike, og frimerkene skilles lett fra hverandre. Men igjen: på hobbybasis er det vanskelig å finne forskjeller på merke nr. 1 og 3 i direkte UV-lys.

Luminescerende molekyler kan fjernes nokså uproblematisk på noen frimerker (på nr. 2 ved at merket ble holdt i nesten kokende vann i omtrent en halv time!). Nye luminescerende stoffer kan settes til (se også Nordisk Filateli febr. 1980). Spektrale undersøkelser vil i denne forbindelse kunne være meget verdifulle når det gjelder ekthetsbestemmelser.

En skal allikevel ikke overvurdere vanskelighetene med luminescensen i forbin-

FIGUR 7. SPEKTRALMÅLINGER PÅ FRIMERKENE I FIGUR 6. Luminescensen fra de tre frimerkene i figur 6 er helt forskjellig. Stiplet linje viser normal luminescens fra dette frimerke (det venstre i figur 6). Punktert linje viser den lave gjenstående luminescensen til frimerket i midten av figur 6. Heltrukket linje viser spektrum til luminescensen fra frimerket til høyre i figur 6 (med blekemiddel).

ENGLAND & KOLONIER

(1937—1981, postfrisk)

Gratis prislister med mere end 9.000 tilbud. Heriblandt mange MOTIV. 92 lande og områder leveres i nyhedsabonnement. NYHEDSLISTER tilsendes 5—6 gange årligt.

L. B. PEDERSEN Kirkevænget 317, 8310 Tranbjerg, DANMARK

Be om vår siste

SALGSKATALOG

som inneholder en mengde gode tilbud på
FRIMERKER OG FRIMERKEUTSTYR

ODD F. MOE

Postordre og direkte salg

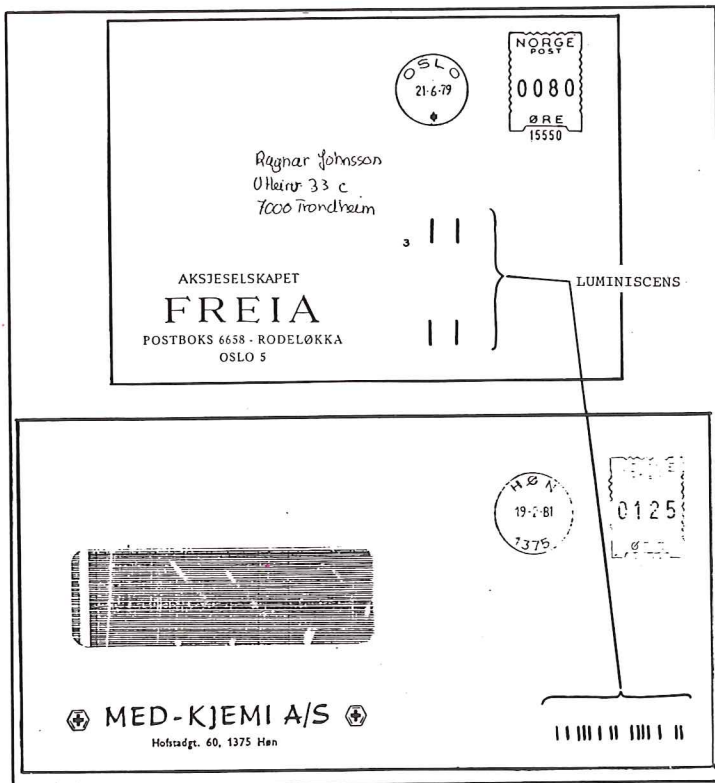
FRIMERKER
OG FILATELISTARTIKLER

POSTBOKS 207 - 1301 SANDVIKA

ALT I

LEUCHTTURM ARTIKLER

FIGUR 8. NOEN LUMINESCERENDE TEGN PÅ KONVOLUTTER. For sorteringsformål blir både norske og utenlandske konvolutter markert i kodeform med luminescerende fargestoffer (gul og oransje kode på disse to brever).

OBS!

OBS!

Annonsebestillinger sendes direkte til
forretningsføreren: Tor Skauge,
Boks 1031,
7001 Trondheim

delse med filatelen, slik det nok har blitt gjort av og til. Men å betale overpris for en variant uten luminescens skal en være forsiktig med! Forsiktighet anbefales også når en luminiserende variant blir mye bedre betalt enn samme frimerke uten luminescens (er det bare snakk om et luminescerende blekemiddel eller annen til-sats?).

Andre «lysende» objekter

Det finnes andre filatelistiske objekter enn frimerker som luminescerer og som kan være verdt et studium:

- I sorteringsøyemed blir ofte konvolutter markert med informasjon i luminescerende farve, både i Norge og i utlandet, se figur 8.
- Norske rek.-etiketter viser noen ganger sterk luminescens.
- Også postbrev og postkort oppviser luminescens fra små felter på framsiden av forsendelsen ved selve «frimerkebildet».

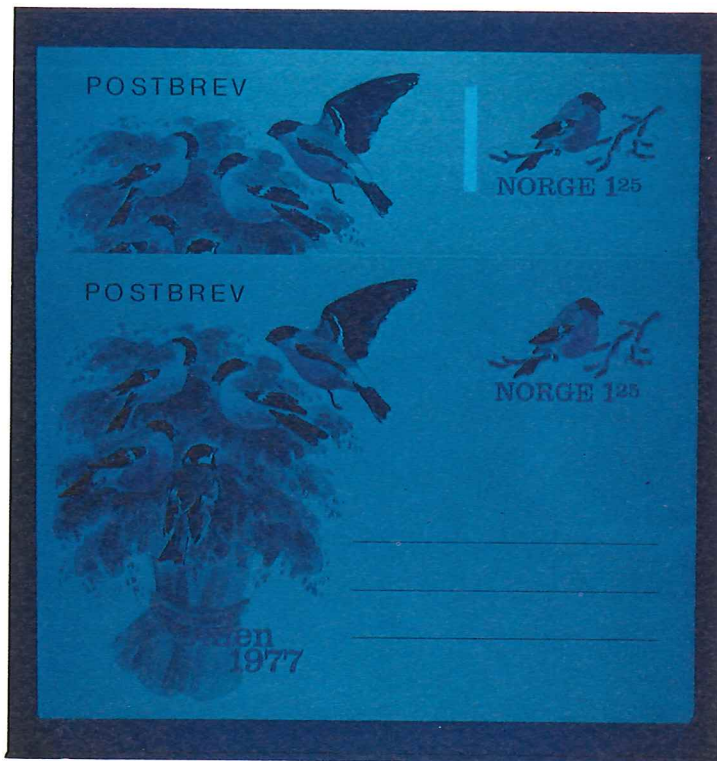
Et eksempel er det norske postbrevet fra 1977 som gjen-gis i figur 9. Brevet øverst mangler det luminescerende feltet som finnes på brevet nederst. Kanskje noen kan gi informasjon om opplagstørrelsen for de to typene av postbrevet?

Den som interesserer seg

I anledning Gjøvik Filatelistklubs 70-års jubileum og frimerkeutstillingen GJØVEX -82, i tiden 23.—25. april, har klubben latt produsere en spesialkonvolutt. Frankert med NK 901, og stemplet med utstillingens motivdato-stempel er prisen kr. 5,— pr. stk.

Frankert med NK 901 og 902 og stemplet med utstillingens motivdatostempel: Kr. 8,- pr. stk.

Bestillingsadresse: **GJØVEX 1982**, postboks 212, 2801 Gjøvik
Postgirokonto: 5 37 00 10

FIGUR 9. LUMINESCENS FRA JULEPOSTBREVET 1977. Av de to julepostbrevene har det øverste et tydelig luminescerende felt like til venstre for lands- og verdiangivelsen. Dette feltet savnes tydeligvis på brevet nedenfor.

KILOVARER-LANDEPAKKER ENKELTMÆRKER

Interesseret? Forlang gratis prislister tilsendt. Med 120 kilovaretilbud, 1200 forskelligelandesamlinger, og tilbud på enkeltmærker fra det meste af Europa. NJR FRIMÆRKER Islevhusvej 36 DK-2700 Brønshøj Danmark *01-608704

for luminescens og filateli har derfor et rikt og stort område å arbeide på!

En takk til Torbjørn Hallgren, Trondheim, for arbeidet med farvebildene.

Litt litteratur

Det finnes mye skrevet om frimerker og luminescens, kun noen få referenser kan gis her.

NFT 7/1978

NFT 9/1979 (en meget god oversikt!)

Nordisk Filateli, Febr. 1980, April 1980

Svenska PFA's rundskriv «Information om fluorescens och vitmedel på svensktillverkade frimärken»

Svenska PFA's rundskriv (des. 1980) «Information om den svaga gula fluorescensen hos vissa svensktillverkade frimärken»

postkassen

Nummer og trykkingsdato
Nk. 725, 85 øre brungul

Eg ser i NFT nr. 8/81 at De etterlyser opplysningar angående ovanfor nemnte frimerke. Eg kjøpte sist haust eit ark som var datomerka 29. VIII 94. Med andre ord forskjellig dato, men same året som i det tilfellet i NFT nr. 8/81. Serienummeret var 43445. Eg lurar elles på om det vil bli ein høgare pris for eit ark med feil trykkningsdato. Det korrekte her er vel 74 i stadenfor 94.

Torleiv Oppen, 5924 Instevik

Eg vil tru at ein kan få høgare pris for eit slikt ark enn for eit som er merka med rett årstal.

E.S.

Leuchtturm®

»Kvalitetsmerket for samlertilbehør«

MINIARK VESTEUEropa

ENGLANDS FØRSTE MINIARK UDGIVET I ANLEDNING AF FRIMÆRKEUDSTILLINGEN LONDON 1980.

KATALOGVÆRDI I DAG: 90,00 KR.

NYHEDSPRIS DENGANG: 12,00 KR.

REKLAMETILBUD: Tegn abonnement på miniark VESTEUEropa og modtag dette miniark til nyhedspris kun 12 kr. (spar 78 kr.).

Nyhed: Vi kan nu levere Dem samtlige miniark fra Vesteuropa i abonnement. Der udkommer normalt ca. 20 miniark fra Vesteuropa om året. Et abonnement vil i gennemsnit kun koste ca. 25,- kr. pr. måned.

Miniark benævnes ofte som **frimærker i festdragt**. Man kan også kalde dem for »usædvanligt smukke værdipapirer«.

Miniark er helt specielle udgaver, hvor der ofte er gjort noget særligt ud af frimærkerne, således at disse indgår i en større sammenhæng. Tit fremstår disse miniark som rene små kunstværker.

Oplaget er som regel begrænset, hvorfor priserne på disse miniark stiger kraftigt.

Man kan blot se tilbage på mange af de vesteuropæiske miniark, som er udgivet inden for de sidste 10 år.

Vesttyske miniark, som dengang kostede 6,50 kr. pr. stk., er i dag steget til mere end 100,- kr. pr. stk. Spansk miniark fra 1975 kostede dengang 18,- kr. I dag er prisen næsten 1.000,- kr. Irland miniark fra 1972, som i dag koster over 100,- kr., kunne dengang fås for 6,- kr., og man kunne blive ved.

Fordelen ved et sådan abonnement er indlysende: Der er ikke meget at betænke sig på. Kryds af på bestillingskuponen - og tilmed får De vor »reklamegave«: **Englands første miniark fra 1978**, som i dag koster 90,- kr. - til nyhedsprisen, kun 12,- kr.

Miniark: En meget smuk måde at samle på - og ikke mindst - en oplagt investering.

Investerings tips: Det er nok værd at overveje ikke blot at bestille et abonnement, men at investere i flere.

JA TAK. Jeg vil gerne benytte mig af dette specialtilbud og tegner hermed abonnement på MINIARK VESTEUEropa. Englands første miniark medfølger til reklamepris kun 12,00 kr.

Abonnementet kan opsiges når som helst, jeg ønsker det.

BETALING: Fremsendes vedlagt faktura og giroindbetalingskort - ingen depositum.

☐ Abonnement på miniark Vesteuropa.

☐ Postfrisk

☐ Stemplet

Navn: _____

Indsendes til:

Gade: _____

Postnr.: _____ By: _____

NORDFRIM
NORDFYNS FRIMÆRKEHANDEL
DK-5450 Otterup . Tlf. (09) 82 12 56

NB: Hvis De ikke ønsker at klippe i bladet, så skriv kuponen af.

Hålogaland Filatelistklubb er 30 år:

Livskraftig klubb i nord

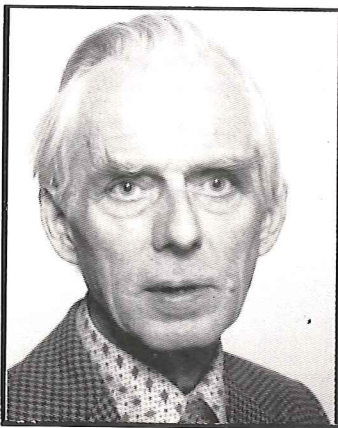
30 år er da ingen alder! — jo men, sann, det er en generasjon det, en milepel i menneskehetens historie, og det mente klubben burde markeres. Det var den 21. februar 1952 at elleve frimerkesamlende individualister møttes for å organisere seg og valgte Halvdan D. Johansen som sin første formann. (Klubbens ansiennitetsdato i Forbundet er 1. januar 1953). — Så var den i gang, klubben som i løpet av 30 år har hatt 217 samlere i sin medlemsprotokoll, og har 95 hovedmedlemmer i skrivende stund. Andre tall som går i samme retning: Mens driftsregnskapet etter ett års virke viste en sluttsum på snaue 300 kr., var summen i 1981 økt til bortimot 40000 kr. I samme slengen kan nevnes at i de første årene holdtes møtene med ujevne og tildels lange mellomrom, mens 1980-årene kan vise til 15 møter pr. år og et snittfremmøte på vel 25, (rekorden på et enkelt møte er 47 tilsende).

Nåvel, det var de tørre talls tale. Blar man litt i de gamle protokoller, finner man stort og smått av interesse. På klubbens andre møte ble det hevdet med styrke fra flere at generalsamling er det idelle «for da vil det alltid være noe nytt å friske opp albuene med». (Det er vel bare Trygve Sommerfelt som vil ikke bejaende på hodet idag). Ett år senere står det i protokollen: «Komm.kaptein Kjeholt holdt et inspirerende kåseri om motivsamling og monterring». Kanskje var det den senere forbundsprestidentens

debut på talerstolen i en frimerkeklubb? Og så, samme år 1953, kom broderstriden i nord. Troms filatelistklubb, storebror og 25 år eldre, ba Forbundet se til at Hålogaland filatelistklubb endret navn. Det fikk da være måte på at en 15—20 samlere i sørfylket ga seg ut for å representere hele landsdelen!

Etter en kort brevveksling var striden over.

I den første tiden gikk møtene på omgang hjemme

Formann i jubileumsåret er Arne Bergan

hos medlemmene, og i en nøktern beretning fra møtet nr. 10 heter det bl.a.: «Det nyopptatte medlem overrasket behagelig med «tilleggs-servering.» De, gode gamle dager, sier de eldste. — To år gammel fikk klubben sitt medlemsblad DOBBELFOTEN. Noe vaklende følger sto den nok på i de neste 20—25 år, men i de siste tre år har man kunnet glede seg over både regularitet og innhold.

Noe man erfarer når man blar tilbake i historiens bok er

at det er lite nytt under solen. Alt i «barndomsårene» diskuterte man tidsskriftet som ikke falt i smak hos medlemmene, men reiste spørsmålet om hvorfor det er så få filatelist-kvinner — og protesterte overfor Forbundet hva Postverkets frirkepolitikk angikk. Norgeskatalogen ble tatt opp til vurdering, og dommen: For lave priser. Forbundet gjør for lite for de mindre klubbene, var en annen dom man felte.

Klubben vokste etterhvert, og fikk mer å by medlemmene, bl.a. eget bibliotek som har vokst jevnt og sikkert og har sin plass i møtelokalet. En juniorklubb ble startet i 1957 med 15 medlemmer. Den døde langsomt inn etter få år, men er nu vekket til et aktivt liv igjen med et 30-tall interesserte. Eget klubbmerke fikk man også, det øker samhörigheten, og i tillegg synes klubben det er meget pent.

Det nevnes i protokollen flere ganger at antallet klubber i Nord-Norge øker, og at enkeltpersoner fra klubben tillegges fadderskapet til klubbene i Narvik, Vadsø, Ibestad og Vesterålen. Nu er det ialt 14 klubber i landsdelen. I regional sammenheng må også nevnes de årlige fellesmøtene. Det startet i 1965 da 12 medlemmer fra Harstad og Tromsø møttes til hytte-weekend i Stønnesbotn på Nord-Senja, en distanse på 27 mil + to ferjer hver vei fra Harstad. Fellesmøtene har senere vokst i omfang, og nå møtes medlemmer fra Tromsø, Bardufoss, Narvik, Ibestad, Harstad og Vesterå-

len hvert år en søndag i juni. I landssammheng har klubben også markert seg. Klubbens nåværende formann, Arne Bergan, satt som opprykket varamann vel ett år i lands-

styret og så i åtte år som valgt medlem.

Medlemmene i Hålogaland er fornøyd med klubben, ikke minst fordi kvinnene og de yngre har kommet for å bli. I

et jubileumsår vil det naturlig være ekstra aktivitet på flere plan, og feiringen vil kulminere med HARSTAD 82, en regionale utstilling for Trøndelag og Nord-Norge i august.

nft

oss små-samlere imellom

Redigert av Tor-Olav Fidjeland

Oslo Filatelistklubbs junioravdeling

ÅRSRAPPORT 1981

Også i året 1981 har OFK's junioravdeling hatt sitt tilholdssted på Ruseløkka skole.

Det har vært møter hver onsdag i skoleåret. I 1981 har det vært avholdt 17 hovedmøter og 15 bytemøter, hvorav to med egne klubbauksjoner. Dessuten har det vært fellesmøte med seniorenene.

Junioravdelingen hadde egen stand på Christianiamessen 1981, med utstilling av demonstrasjonssamlinger, fiskedam og avdeling for vasking av frimerker.

Jan Chr. Dreyer oppnådde sølv-bronse medalje for sin samling på den nasjonale frimerkeutstilling «Hafsrfsjord-81» i Stavanger.

Klubben har i løpet av 1981 hatt et stabilt medlemsnivå, og medlemstallet pr. 31.12.81 var 109 betalende medlemmer.

Årskonkurranse i montering og teksting av samlinger ble avholdt med god deltagelse. Av 14 innleverte samlinger ble seks premiært, og flere av samlingene vil antagelig delta på «Sørland 82». Vandrepremiene for Årskonkurransen ble i år vunnet av Stefan Martens i eldste klasse og Marius B. Gabrielsen i yngste klasse. Jan Chr. Dreyer fikk spesialpris.

Året har økonomisk sett vært dårlig. Stønad fra Oslo kommune har uteblitt, og selv med tilskudd fra Senioravdelingen og et overskudd fra fiskedammen på Christianiamessen, er det underskudd i regnskapet.

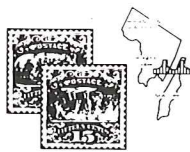
På hovedmøtene har Junioravdelingen hatt besøk av følgende kåsører: Trygve Sommerfeldt, Per Meiland, Finn Nordrum, Hans Rode og Arne Thune-Larsen. Forøvrig har tilsynsmennene Ida Rasmussen og Einar Gjørsum hjulpet til. Avtroppende tilsynsmann Harald Riise-Hanssen ble takket hjertelig for mange års innsats og overrakt en gave på fellesmøtet med seniorenene.

Fra boet etter fru Emmy Langeborg har Junioravdelingen mottatt en krystallvase som hun i sin tid fikk av Junioravdelingen.

Gaver til gratislotterier, konkurranser er velvilligst blitt mottatt fra Postverket, Senioravdelingen og fra flere av seniorenene.

Som styret i 1981 har fungert: Eivind Lund (formann), Carsten Seljestad (v.formann), Marius B. Gabrielsen (sekretær) samt styremedlemmene Jon Moholt, John Carsten Jensen og Kjell Arne Rasmussen.

Styret i OFK junioravdeling

Especially For Specialists®

VELG OFFENTLIG AUKSJON

for kloke
samlere, investorer
og handlere

SCHIFF auksjonenes spesialiteter: US, UN, & merker fra hele verden samt posthistorie.

Kjøpere: By pr. telefon, pr. post eller personlig. Bud behandles uten kostand. 10% legges til på salgsprisen.

For å sikre Dem neste auksjonskatalog så send \$2,— For katalog og liste over oppnådde priser. Ett års abonnement koster \$ 12,50.

Selgere: Kun 10% kommisjon på oppnådde priser — ingen objektkostnader. Kontakt oss før merker sendes.

VI KJØPER OGSÅ KONTANT

Jacques C. Schiff, Jr., Inc.

ESTABLISHED 1912

195 Main Street, Ridgefield Park, New Jersey, U.S.A. 07660

Telephone (201) 641 - 5566
Licensed & Bonded Auctioneers

HARSTAD 82 blir årets begivenhet nord for Dovre

Egen «feltpost-klasse» på utstillingen

Hålogaland Filatelistklubb markerer i år sitt 30-års jubileum med bl.a. en stor regional utstilling.

— Kan du gi noen opplysninger her og nå om utstillingen? Vi stiller spørsmålet til klubbens formann, Arne Bergan.

— Gjerne, og for å begynne med slutten: HARSTAD 82 holdes 18.—21. august i aulaen på Heggen videregående skole, der det er plass til 150 Nordiarammer.

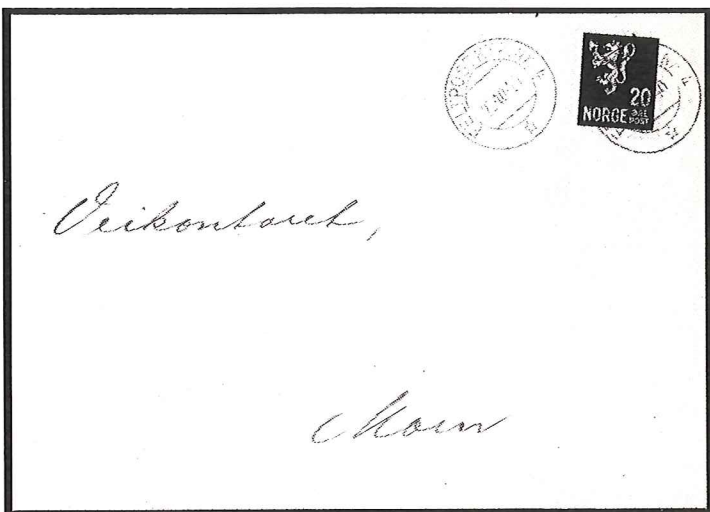
Forberedelsene har pågått i lengre tid, og flere og flere brikker faller på plass etter hvert. Forslag til utstillingens spesialreglement ligger i Forbundet til godkjenning, og juryen, faglig sterk, er klar: Tore Gjelsvik, Odd Harald Johannessen og Arvid Arnholdt. Utstillingsmedaljene vil bli originale i den forstand at de vil bli gravert av en lokal, meget dyktig kunstner. Forslag til særstempler er forlengst sendt Postdirektoratet for godkjenning og rentegning, og et rimelig antall ærespriser er sikret.

— Har dere noe spesielt å by på?

— Vi har det. Ett av våre medlemmer har en god samling feltpost fra Nord-Norge 1940, og det i tillegg til at det er gjort for lite for å skaffe frem materiale omkring dette område av vår posthistorie, ga oss ideen til en egen «feltpost»-klasse på utstillingen. Hittil har vi sikret

oss fire samlinger, derav en tysk, dessuten har vi gjort fremstøt overfor myndigheter/organisasjoner i Russ-

land, Polen, Frankrike og England i håp om å kunne presentere samlinger fra flest mulig av de land som

Brev stemplet «Feltpostktr. Nr. 4» den 22-10-40, d.v.s. i den periode stemplet ble benyttet av feltpoståpneriet på Bardufoss.

Tysk feltpostbrev fra avdeling i Harstad. Stemplingsdato 20.6.42 og Feldpost nr. 06998. Et «Varmt» brev forteller om et meget godt familieforhold.

hadde styrker i Norge under siste krig. Utstillingskatalogen vil også bli preget av feltposttjenesten. I to artikler vil vi bringe interessant og tildels nytt stoff om vår egen og tysk feltpost i Norge under 2. verdenskrig. Våre salgsartikler vil også tildels bære preg av dette spesielle innslag.

— Alt koster. Hvor henter dere pengene?

— Vel, vi er sikret tilskudd fra Forbundets utstillingsfond, men for første gang har vi søkt om tilskudd fra de offentlige kulturstyrer. Filateli er nemlig en kulturfaktor

på linje med de andre, mer etablerte såsom musikk og litteratur, så det er ingen grunn til at ikke våre klubber skal be om endel av potten når kulturmidlene deles ut. Selvfølgelig håper vi på et rimelig overskudd som en belønning for den store, frivillige innsats som ligger bak et slikt arrangement.

— Kjenner jeg folk nordpå godt, så skal det festes vel og lenge.

— Ikke lenge, bare en kveld, men da slår vi på stortromma!

— Blir dette en utstilling

bare for nord-norske klubber?

— Nei, Forbundet har imøtekommet vår anmodning om at den også skal være åpen for trønderne. Selv om vi pr. idag er 14 klubber i landsdelen, vil vi nok ennå en tid være avhengig av samlere fra Trøndelags-fylkene for å kunne sikre en så representativ utstilling som ønskelig. Men la meg presisere: Vi ønsker samlinger både i toppen og bredden, en regional utstilling er jo det første, seriøse konkurranse-trinn for debutanene, og dem vil vi gjerne se, sier Bergan.

nft

utstillinger

«MOSS FIL -82»

Regional frimerke- utstilling i Moss 20.—24. nov. -82

1932

1982

I forbindelse med Moss Filatelistklubbs 50-årsjubileum, arrangerer klubben regional frimerkeutstilling i tiden 20.—24. november i år. Utstillingen skal holdes i Moss Kunstgalleri.

Invitasjon er sendt 17 klubber på Østlandet, med påmeldingsskjema og spesialreglement. Påmeldelsesfristen er satt til 15. juni 1982. Det tas sikte på å fylle 100 rammer.

Som formann for utstillingskomiteen er oppnevnt Knut Grenå. Som jurymedlemmer er oppnevnt Erling Stark som formann, med Helge Frøyset og Svein Sandbugt som medlemmer.

Moss Filatelistklubb ønsker god oppslutning til utstillingen, og ønsker utstillere og interesserte velkommen til Moss, og til «Moss Fil -82».

Med hilsen for utstillingskomiteen
Knut Grenå

Frimærkeudvalg

Vi leverer frimærkeudvalg i meget høy kvalitet med 40% rabat på katalogprisen.

Uden Købetvang, portofrit til genomsyn.

Vore specialer er Norden, Tyskland, Schweiz, England, Østrig samt Engelske Kolonier og USA.

Vi har dog også udvalg i resten af Vesteuropa, Franske Kolonier samt Rusland, Ungarn, Polen og Tjekkoslovakiet.

Prøv vore udvalg, vi tror De bliver glædeligt overrasket over kvaliteten.

COLLECTION BUILDER ApS.

Tranemosevej 60H
DK. 2750 Ballerup
Danmark

nft

nytt om nye frimerker

Redigert av Knut Riiber

NORDEN

Finland

4/3: Et frimerke i anledning av at byen Kuopio feirer 200-års jubileum. Merket er tegnet av Torsten Ekström og trykkes i firefarvet offset av Finlands Banks Seddeltrykkeri på fosforescerende papir.

Motivet er Kuopio domkirke og det såkalte Puijo-tårnet, med et overblikk over Kallavesi-sjøen i bakgrunnen.

Kuopio var et kirkested i et vidstrakt ødemarksogn, da det i 1652 gjen-

nom påbud fra grev Per Brahe ble omgjort til by. Byen hadde da den ble grunnlagt bare 30 innbyggere, og var ikke livskraftig. Etter noen år ble den igjen omgjort til kirkested. Den 4. mars 1782 grunnla imidlertid Sveriges og Finlands konge Gustav III byen på nytt. På 1800-tallet begynte industrien å gjøre seg gjeldende, og den økonomiske liberalismen ga impulser til en hurtig og kraftig utvikling. Idag er Kuopio et sentrum for handel og trafikk — foruten å være fylkets administrative sentrum. Byens innbyggertall er idag på 75 000.

11/3: Et frimerke i anledning av at 1982 er utnevnt til jubileumsåret for Finlands tonekunst. Merkets pålydende er 1,20 mk, og er tegnet av Paavo Huovinen. Det trykkes i firefarvet offset av Finlands Banks Seddeltrykkeri.

I 1982 feirer både den finske musikkhøyskolen, Sibelius-Akademiet, og landets eldste symfoniorkester, Helsingfors byorkester, sitt 100-årsjubileum. I 1982 er det også 400 år siden «Piae Cantiones», den finske musikens grunnverk, ble offentliggjort. Dertil har

flere musikkorganisasjoner rundt om i Finland sine årlige fester med musikkfremføringer i forbindelse med jubileumsårets markering. Også kunstkomiteer i fylkene og skolene kommer til å markere jubileumsåret.

15/3: Et jubileumsfrimerke i anledning av at det er 100 år siden elektrisitetsverkene begynte sin virksomhet i Finland. Merket får pålydende 1,20 mk og er tegnet av Torsten Ekström. Det trykkes i femarvet offset av Finlands Banks Seddeltrykkeri.

Den var den 15/3 1882 at utnyttelsen av elektrisiteten startet i Finland. På denne dato ble det tent glødelampebelysning i nærvær av representative gjester i veverisalen i Finlaysons bomullsfabrikk i Tammerfors. Deretter ble el-forbruket fort alminnelig, til å begynne med innen industrien og i gatebelysningen, men etter hvert også i den private husholdning. De første kommunale by-kraftverk ble dannet i 1888. I løpet av hundre år er elektrisiteten blitt en vesentlig del av livet og utviklingen av det moderne samfunnet i Finland.

Færøyene

15/3: To EUROPA-frimerker pålydende kr. 1,50 og kr. 2,00. Årets tema er «historiske begivenheter», og frimerkenes motiver har tilknytning til en viktig epoke i europeisk historie, nemlig Vikingetiden. Man antar at de første innbyggere slo seg ned på Færøyene på den tiden, selv om man nok tror at det allerede tidligere var en del irske munk

SALGSKATALOG

SEND NAVN, ADRESSE, POSTNR. OG MEGET VIGTIGT: DERES SAMLEOMRÅDE (BRUG BLOKBOGSTAVER). DE VIL SÅ MODTAGE MINE MEGET TYDELIGE FOTOKOPIER AF VIRKELIG FORDELAGTIGE SALGSTILBUD I BEDRE FRIMÆRKER FRA SKANDINAVIEN.

B.F.QVIST APS, DYREHAVEVEJ 33, 2930 KLAMPENBORG, DANMARK

som søkte total isolasjon ute på klippe-øyene. Det ene frimerket viser vikingenes reiseruter over Nord-Atlanteren, mens det andre viser grunnplanet over bolighuset i en gård fra vikingetiden som ble utgrav i Kvivik på Streymoy — og man ser samtidig hvordan man forestiller seg husets utseende. Merkenes er gravert av Max Müller og trykt i stålgravure i Holland.

Grønland 1/4: Et frimerke pålydende kr. 10,— med rekefiske som motiv. Merket er laget etter en idé og utkast av Federik Holm, mens Jens Rosing har rentegnet det. Gravyren er utført av

Reke-fiske.

sten i området, og etter at nye reke-banker ble oppdaget i 1950 ble det etablert en hermetikk-produksjon i Christianshåb og få år senere i Narssaq. Rekefangsten i Diskobukten steg kraftig i de følgende tyve årene, og nå drives det også rekefangst i Davisstredet. Ved alle fabrikkene på den grønlandske vestkysten er det nå etablert anlegg for produksjon av frosne rekeprodukter som eksporteres til de fleste steder i verden.

EUROPA forøvrig

Albania

5/5 81: Frihetsskjempere, 25, 80 q., 1.20 og 1.35 L.

10/7: «Nasjonale malerier» 25, 80 q., 1.20 og 1.35 L, samt en minneblokk, 1,80 L.

30/8: Sportsmerker, 25 q. skyting, 80 q. vektløfting, 1.20 L volleyball og 1.35 L fotball.

Belgia

7/12: Tre merker til 150-året for opprettelsen av gendarmeriet og karabinerregimentet. 9 + 4 fr. tidligere gendarmuniform, 20 + 7 fr. tidligere karabineruniform og 40 + 20 fr. tidligere uniform i «Guiden-regimentet».

Bulgaria

30/10: 5 st. til 100-året for stiftelsen av den første bulgarske profesjonelle teatergruppe. 21/11: 13 st. «dagen for arv og kontinuitet». 2/12: 5 st. Anti-Apartheid.

England

27/1: Seks dagligmerker med dronningens portrett, 5 p. rødbrun 12½ p. lysgrønn, 16½ p. lysbrun, 19½ p. grågrønn, 26 p. rød og 29. p. sepia.

24/2: 12½ p. lysgrønn, 15½ p. lysrød, 19½ p.

grågrønn og 26 p. rød med dronningens portrett fra hver av områdene Skottland, Wales og Nord-Irland.

10/2: 15½, 19½, 26 og 29 p. til naturforskeren Charles Darwins 100-års dødsdag.

Guernsey

2/2: «Gamle Guernsey trykk» i verdiene 8, 12, 22 og 25 p.

Isle of Man

22/2: I forbindelse med 75-året for grunnleggelsen av speiderbevegelsen og 125-året for Baden-Powells fødsel, fire merker i verdiene 9, 10, 19½ og 24 p.

Frankrike

25/1: 1.40 + 0.30 fr. i serien kjente personer, Guillaume Postel.

8/2: 2.00 fr. «Hellige Franz av Assisi».

15/2: 2 x 2.00 fr. til frimerkeutstillingen «Philexfrance 82».

22/2: 2.30 fr. til ære for Baden-Powell, speiderbevegelsens far.

Gibraltar

I februar: Ny dagligserie med flytyper som motiv. 1 p. Douglas DC 3, 2 p. Vickers Viking, 3 p. Airspeed Ambassador, 4 p. Vickers Viscount, 5 p. Boeing 727, 10 p. Vickers Vanguard, 14 p. Short Solent, 15 p. Fokker F 27 Friendship, 17 p. Boieng 737, 20 p. BAC One Eleven, 25 p. Lockheed Constellation, 50 p. De Havilland Comet 4, 1 £ Saro Windflower, 2 £ Hawaker Siddeley Trident 2 og 5 £ DH 89A Dragon Rapide.

Irland

10/12: 18 p. til 100-året for avskaffelsen av landreformretten.

10/12: 22 p. 250 år det kongelige dublinske selskap.

Italia

19/9: 600 L 2000 år Vergil.

16/10: 150 L verdens ernæringsdag.

17/10: Tre merker kunstnerisk og kulturell arv, 100 L Villa Campolieto i Ercolano, 200 L Villa Cimbrone i Ravello og 300 L Villa Pignatelli i Napoli.

30/9: To merker i serien «Borger og slott», 200 L Anjousche-festningen og 300 L Melfi, normansk kastell.

21/11: 200 L Julen 1981.

25/11: 200 L til 100-års fødselsdag til pave Johannes XXIII.

25/11: Til den 35. frimerkets dag verdiene 120, 200 og 300 L.

Jugoslavia

12/12: 3.50 Din. til 100-året for forfatteren August Senoas' død.

28/12: 3.50, 5.60, 8, 10 og 13 Din. jugoslavisk kunst gjennom århundredene.

14/1: 3.50 Din. 40-året for FOCA-forskriftene.

19/2: 3.50 Din. i forbindelse med 60-året for det første nummer av bladet BODBA utkom.

10/3: 3.50 Din. til 500-året for grunnleggelsen av byen Cetinje.

Liechtenstein

8/3: 40 og 80 Rp. CEPT 1982. Fire merker familievåpen, 40 Rp. Johann Kaiser (1664), 70 Rp. Joseph Anton Kaufmann (1748), 80 Rp. Christoph Waiser (1690) og 1.10 Fr. Stephan Banzer (1658).

Malta

18/11: 2 + 1, 8 + 2 og 20 + 3 c. Julen 1981.
29/1: 3, 8, 13 og 27 c. skipsbygning og skipsreparasjoner.

Monaco

18/9: 1.40, 1.60 og 2.30 fr. i dagligserien med fyrst Rainier III og prins Albert.

5/10: 4 og 5.50 fr. i samme dagligserie, samt verdiene 5, 10, 15 og 20 fr. med samme motiv, luftpostmerker.

5/10: Ekstotiske haver, 1.40 fr. Hoya bella, 1.60 fr. Bolivicerus samaipatanus, 2.30 fr. Euphorbia milii, 2.60 fr. Echinocereus fitchii, 2.90 fr. Rebutia Heliosa og 4.10 fr. Echinopsis multiplex cristata.

En minneblokk «De fire årstider» med verdiene 1. fr. våren, 2 fr. sommeren, 3 fr. høsten og 4 fr. vinteren.

Nederland

15/12: 65 c. i dagligserien med dronning Beatrix' portrett.

14/1: 65 c. til 350-året for grunnleggelsen av universitetet i Amsterdam.

Polen

28/7: Fem merker, bymotiver, 4 Zl. Danzig, 5 Zl. Krakau, 5 Zl. Liegnitz, 6.50 Zl. Breslau og 8 Zl. Warsawa.

25/9: 8.40 Zl. int. år for funksjonshemmede.

10/10: 2.50 Zl. int. musikkonkurranse.

16/10: 6.90 Zl. verdens ernæringsdag.

I sept.: 6.50 Zl. 60 år polske tennisforbund.

Portugal

16/12: 8.50 Esc. 500 år portugisiske kakler (fliser).

16/12: 7, 8.50 og 27 Esc. Julen 1981.

20/1: 8.50 og 27 Esc. til 800-års fødseldag til hl. Franz av Assisi.

Romania

15/7: 55b, 1.50, 2.15 og 3.40 l til den nasjonale festival «Romania synger».

17/7: 1, 2.15 og 4.80 l «Universiada Bukarest 81».

30/7: 3.40 l til den XVI int. kongress for historievitenskap.

15/8: 55 b, propaganda for blodgiversaken.

1/9: 55 b til 150-året for opprettelsen av det sentralmilitære sykehus i Bukarest.

20/9: Rumenske komponister og musikere, 40 b. George Enescu (1881—1955), 55 b. Paul Constantinescu (1909—1963), 1 l. Dinu Lipatti (1917—1950), 1.50 l Ionel Perlea (1900—1970), 2.15 l. Ciprian Porumbescu (1853—1883) og 3.40 l. Mihail Jora (1891—1971).

I nov: 40, 55 b, 1, 1.50, 2.15, 3, 4 og 4.80 l. barneleker.

28/12: 55 b, 1, 1.50, 2.15, 3.40 og 4.80 l. VM i fotball i Spania.

Sovjet

2/12: 4 Kop. nyttår 1982.

10/12: 4, 6, 10, 15, 20 og 32 Kop. Moskva lokaltransport.

17/12: En minneblokk, 50 Kop. til åpningen av fjerntelefonforbindelsen mellom Sovjet og India.

Spania

16/10: 30 Pts. til verdens ernæringsdag.

25/10: 200 Pts. til Pablo Picassos 100-års fødselsdag.

13/11: 12 Pts. til den int. frimerkeutstilling «Espamer 81».

18/11: 12 og 30 Pts. Julen 1981.

Sveits

18/2: To merker med mellomsteg, 2 x 40 Rp. til 100-årsjubileet til Gotthard-banen. Merkene viser lokomotiver benyttet på banen gjennom tiden.

18/2: Fem propagandamerker, 20 Rp. 100 år sveitsisk hotellforbund, 40 Rp. 150 år sveitsisk turnforening, 70 Rp. 50 år int. gassunion, 80 Rp. 150 år naturhistorisk museum i Bern og 110 Rp. 100 år det sveitsiske kjemiindustri selskap.

Tyrkia

23/9: 30 L i dagligserien med portrett av Atatürk.

16/12: 10 + 2.50, 20 + 2.50, 30 + 2.50 og 40 + 2.50 L (3 serie) nyttige insekter.

Vest-Tyskland (BRD)

18/2: 60 Pf. til 150-års dødsdag Johann Wolfgang von Goethe.

18/2: 50 Pf. i forbindelse med 100-året for oppdagelsen av tuberkulosebasillen av Robert Koch.

Vest-Berlin

18/2: 60 Pf. til 750-året for grunnleggelsen av byen Spandau.

Øst-Tyskland (DDR)

26/1: Fire merker i sammentrykk (4-blokk) i forbindelse med 300-året for Johann Friedrich Böttgers fødsel. Motivene er Meissener porselen. 10 Pf. Kanne fra 1715, 20 Pf. Becher-vase fra 1715, 25 Pf. Figur «Oberon» fra 1969, 35 Pf. Vase «Tag und Nacht» fra 1979 og en minneblokk med 2 x 50 Pf.

Ungarn

I des: 1 og 2 Ft. Julen 1981.

I des: En minneblokk, 20 Ft. til Pablo Picassos 100-års fødselsdag.

I des.: 1, 2, 2, 4, 4, 5 og 6 Ft. berømte illustrasjoner.

25/11: 1, 1, 2, 2, 4, 6 og 8 Ft. Donaukommisjonen 125 år.

Østerrike

27/1: 4 S. til det alpinske VM i Schladming.

27/1: 14 S. i serien østerrikske landskaper.

nft

postkassen

SPERREVERDIER

Hr. redaktør!

I NFT nr. 1/82 leser jeg Hans-Petter Rettvins innlegg om utgivelse av svenske frimerker som vel må komme inn under betegnelsen sperreverdier, idet de ikke er tilgjengelige på postkontorene, men kun selges på spesielle betingelser.

Personlig har jeg vanskelig for å tro at denslags kan forhindres. Imidlertid strider det åpenbart mot FIP's reglement for samlinger på internasjonale utstillinger. Dersom juryen ved slike anledninger kommer over et frimerke av denne kategori, vil vedkommende eksponat automatisk diskvalifiseres. I det hele tatt er man her inne på et ytterst delikat område, især når det dreier seg om spekulasjonsutgaver som det finnes en mengde av; eksempelvis nakne kvinner fra visse østeuropeiske land og araberstater. En grenseangang her vil bli en nærmest håpløs oppgave for FIP.

Den siste listen undertegnede er i besittelse av, over FIP-forbudte frimerkeutgaver, skriver seg fra 1965 (Wipa 1965, Wien). Når det gjelder typen SPERREVERDI er DDR her alene om denne forsyndelse. Ellers kommer mange andre land inn under forbudet av andre årsaker: Tilleggsverdi over 50%, Frankeringsugyldighet, Koplingssalg m.m.

Ellers er det selvsagt opp til den enkelte hva han/hun vil samle på.

Med vennlig hilsen

Harold Hvistendahl, Bærum

BESTSELLER NR. 1

TJEN/SPAR MANGE PENGE

Verdens-lot med 900 spændende frimærker mest fra europæiske lande, masser af ældre udgaver helt tilbage til 1869, masser af ældre postfriske udgaver fra årene 1920—1940 og særmærker, motivsæt virkelig skønne, afrikanske topværdier helt op til 20 sch. + blokke. Yderligere medfølger et pragtfuldt vest Europa-lot med 320 forsk. kun billed og mindesmærker med topværdier. Samlet katalogværdi 1350,— D.M. iflg. Michel, din pris er kun D. Kr. 698,00 minus 18 procent plus d.kr. 8,00 porto. Dette er et tilbud der vil blive rift om, så skynd dig kun begrænset lager.

M. HOFFSTAD — SCT. KNUDSGADE 26
DK — 5000 ODENSE C.

Vi kjøper postfrisk Norge i perfekt stand. For tiden er vi spesielt interessert i perioden:

1910—1940

VI BETALER FOR

HK 104 — kr. 700,-

HK 149 — kr. 1 600,-

HK 110 I kr. 5 000,-

HK 155 — kr. 375,-

HK 144 — kr. 350,-

PERIODEN 1970—1975:

HK 509/10 — kr. 35,-

HK 660/63 — kr. 17,50

HK 649/52 — kr. 17,50

HK 674/75 — kr. 8,50

HK 655/57 — kr. 32,-

HK 708/09 — kr. 7,50

HK 658/59 — kr. 18,50

HK 733/34 — kr. 12,50

TJENESTEMERKER:

HK 59/66 — kr. 42,50

HK 98/116 — kr. 42,50

HK 75/97 — kr. 83,50

A.B. & J.V. A/s,

Alle merker må være i perfekt stand. Ingen sendinger under kr. 800,-. Korrespondanse fortrinnsvis på engelsk. For større objekter kan vi komme til Norge og besøke Dem. Send Deres brev til: A.B. & J.V. A/s, Keizergracht 312,

1016 EX Amsterdam, Holland.

Gjelder det KJØP eller S hos HANDLERFOR

	Engers Frimerker, Fåberggt. 167, 2600 LILLEHAMMER. Post: Boks 15, 2824 Redalen. Tlf.: 062/54 985.
Bengt Lilja Frimærksauktioner AB, Stora Nygatan 31, S-211 37 Malmö, Sverige. Tlf.: 095 46 40/23 62 40	Wennergren-Cappelen AS, Nedre Vollgt. 9, Post: Boks 738 Sentrum, Oslo 1. Tlf.: 02/33 77 75.
Tobakk og Frimerkecenteret, Barthold Jønsson, Øvre Langgt. 49, Post: Boks 471, 3101 Tønsberg. Tlf.: 033/16 663.	ST-Frimerker, Olav Kyrresgt. 4, Post: Boks 389, 4301 SANDNES. Tlf.04/62 33 32
Larvik Mynt- og Frimerkeforretning Jan Mo, Brannvaktsgt. 1, 3250 Larvik. Tlf.: 034/86 830	Stavanger Frimerke- og Mynthandel, Stiftelsegt. 1, Post: Boks 556, 4001 Stavanger. Tlf.: 04/ 53 49 79
Frimerkehjørnet, Kjell W. Solheim, Ullevålsveien 16a, Post: Boks 2616 St.H., Oslo 1, Tlf. 02/69 47 21	Magne Hogneland AS-Skanfil Flotmyrgt. 173, Post: Boks 29 Risøy, 5501 Haugesund. Tlf.: 047/ 29 340
Frimerkehuset AS Vestre Skostredet 6, Post: Boks 258 5001 Bergen Tlf. 05/31 44 20.	Ceta, Tore Clason, Rådhusgt. 9, 3200 SANDEFJORD. Tlf.: 034/62 630.
Odd F. Moe Post: Boks 207, 1301 Sandvika. Telf. 02/54 01 07	Alva AS, Frimerker og Mynter, Prinsensgt. 5, Oslo 1, Tlf. 02/41 15 35
Filатели, Boks 6 Bestun, OSLO 2 Tlf.: 02/57 69 75.	Anton Holmboe, Stensgt. 7, OSLO 3. Tlf. 02/69 40 40
Hans Rode AS, Bogstadveien 3, OSLO 3. Tlf.: 02/46 41 68.	Kjell Ryen, Boks 50 Kaldbakken, OSLO 9. Tlf.: 02/25 63 55.
Kjell Germeten AS Elisenbergvn. 19, Oslo 2. Post: Boks 3088 Elisenberg, Oslo 2. Telf.: 02/44 19 14.	Kristiansens Frimerke Import, Boks 41 Tveita, Oslo 6. Tlf.: 02/26 28 72
Chr. Winther-Sørensen AS Boks 83. 1371 Asker. Tlf. 02/ 78 26 31	A/s Samler-Invest, Skippergt. 7, Tlf.:02/ 42 32 64. Post: Boks 3717, Oslo 1.

NORSK FRIMERKE

Tilsluttet: International Federation of Stamps Dealers' Association (IFSDA)

handler De TRYGGEST NGENS medlemmer

Frimärkshuset AB

Mäster Samuelsgatan 5, S-111 44 Stockholm, Sverige.
Tlf.: 095468/24 96 50

Bernt C. Middelthon AS,

Kongsgaten 36, 4001 STAVANGER. Post: Boks 64, 4001
Stavanger. Tlf.: 04/52 47 11.

Bryggen Mynt & Antikk,

A.E. & G. Lüssenhop, Holmedalsgården, 5000 BERGEN.
Tlf.: 05/31 47 36

F.C. Moldenhauer AS,

Bergens Frimerkeforretning, Haakonsgt. 16, Bergen, Post:
Boks 65, 5032 Minde. Tlf.: 05/ 23 08 05.

Tore G. Solheim,

Nordahl Brunsgt. 3, Post: Boks 2662 St. H., OSLO 1.
Tlf.: 02/20 30 83.

Aarhus Frimærkehandel I/S,

Bruunsgade 42, DK-8000 Aarhus C, Danmark,
Tlf. Danmark 095456/12 52 88

Torvgatens Mynt- og Frimerke- forretning

Tørje S. Sørensen, Torvgt. 29, Post: Boks 78 Ankertorget,
Oslo 1. Tlf.: 02/11 31 54

K. E. Frost, Stavanger Mynt og Antikk,

Løkkeveien 28, 4000 Stavanger

Telemark Hobby & Kunst,

Prinsessegt. 14, Post: Boks 355, 3701 Skien,
Tlf.: 035/27 354.

Dano Frimerkeauksjoner,

Frank Ariansen Sandesundvn. 14, Post: Boks: 203, 1701
Sarpsborg. Tlf.: 031/51 041.

Den Norske Frimerkeforret- ningen AS,

Boks 33, 3408 Tranby, Tlf.: 03/85 02 37

Sørlandets Frimerke- og Myntsenter AS,

Dronningens gt. 24b, Post: Boks 768, 4601 Kristiansand S.
Tlf.: 042/26 902.

Orient Frimerker og Mynter,

Langbryggen 11, 4800 Arendal, Telf. 041/23 255 - 94 266

Alf Eide,

Wilsesgt. 8, OSLO 1.

Nira Frimerker,

St. Mariest. 48, 1700 SARPSBORG Tlf.: 031/56 329.

Norfrim, Bjaaland & Sæther,

Odinsgt. 30, Oslo 2. Post: Boks 5606 Briskeby, Oslo 2

BC-Frimerker,

Boks 640 Kurland, 1701 SARPSBORG. Tlf.: 031/42 129.

Mynt Mart'n

Håkon M. Hansen, Boks 195, 2301 Hamar. Tlf.:
065/22 818

Flaaum Frimerkeauksjoner,

Slaggvn. 3, Boks 53, 3030 Konnerud. Tlf.: 03/88 45 77

«Lapsen»

Mario Nocera. Bygdø Allè 3 - Oslo 2

VEST-auksjon R.H. Schiøld,

Boks 1044, 4001 Stavanger. Tlf.: 04/58 55 13

ANDLER FORENING

1935

(Postboks 65, 5032 MINDE. Tlf.: 05/23 08 05.)

Falskt førstedagsbrev med Norge nr. 1 (?) i Moldenhauers 15. frimerkeauksjon 8. nov. 1980

Av N. Bonsaksen

Dette innlegget har en form som gjør at vi normalt ikke ville ha offentliggjort det i NFT. Vi kjenner injuriestemmelsene godt nok til å kunne fastslå at deler av innlegget ville hatt vanskelig for å «passere». Vi valgte å sende en kopi av innlegget til den som blir omtalt i innlegget, F. C. Moldenhauer, for å be om en kommentar. Dette i tråd med Bonsaksens eget ønske om «at Moldenhauer bør komme med en offentlig unnskyldning overfor alle som har hatt tiltro» osv.

Moldenhauer på sin side har overfor NFT's redaktør gitt skriftlig tillatelse til — og nærmest insistert på — at Bonsaksens innlegg blir offentliggjort uavkortet. Etter innlegget gir Moldenhauer sitt svar til Bonsaksen i en egen artikkel. E.S.

Moldenhauer har i det siste i NFT tatt forskjellige brev med halverte frimerker nærmere under lupen, og bra er (vel) det. Spørsmålet er nå, gjør Moldenhauer det samme med *vesentlige* objekter som blir tilbudt til salg i hans egen auksjon?

Først må jeg få lov til å

sitere fra Moldenhauers innlegg «falsk halvert Nk. 4 på brev» i NFT 3 1981 der Moldenhauer bl.a. skriver «Det som er uhyre merkelig er at ingen har reagert på dette brevet tidligere. BRE-VET ER ET FALSIFIKAT». Denne uttale synes meg også å passe *ypperlig* ved ovennevnte førstedagsbrev.

Dette førstedagsbrevet ble, i farge, gjengitt på auksjonskatalogens omslag og det ble beskrevet slik, jeg siterer: «Obj.nr. 355B Førstedagsbrev (Front) til Vang. Merket lett, svart riststempel. Fronten sidestemplet svart Kongsvinger 1/1 1855. Kun 3 FDC Nk nr. 1 kjent. Attest BPA utropspris 57 500,-» (fremheving foretatt av undertegnede). Se illustrasjonen.

Her følger så grunnen til at, la meg være beskjeden, jeg mener at førstedagsbrevet er et falsifikat.

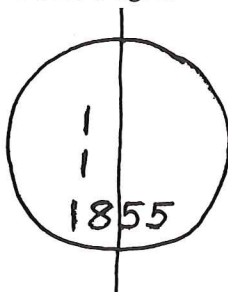
a
Merkets lokalisasjon på brevet er meget uvanlig.

b
Stempelet binder ikke merket til brevet. Det er, sant nok, ofte slik med brev med Nk nr. 1, men nettopp i dette tilfellet er dette, mildt sagt, «Nogot uheldig».

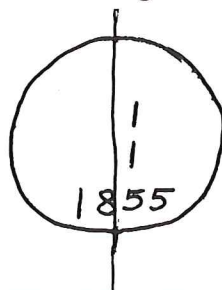
c
I nedre venstre hjørne av brevet står *utvetydig* skrevet «frit» — dette tyder på at det her gjelder ett *portofritt* brev. Vanligvis ble, på det her gjeldende tidspunkt, frimerket/ene limt på i nedre venstre hjørne (en sjelden gang oppe til høyre) over ord som «fr.», «franko», «franco bet» eller lignende. (Blekk på baksiden av ett frimerke er derfor en naturlig sak, som etter min mening ikke gjør merket mindreverdige — men det er en annen historie)

d
Håndboken del I side 65 sier: «Regelen var at de større poststeder som hadde datumstempel, skulle bruke disse med *blå* farge på brevet, og svart farge for annullering av frimerket» (fremheving foretatt av undertegnede)

Punkt e fig. 1.

Punkt e fig. 2.

nede). Kongsvinger-stempelet er **SVART!** Man kan, i rimelighet, forvente at post-funksjonærene fulgte reglene *i alle fall første dagen!*

e

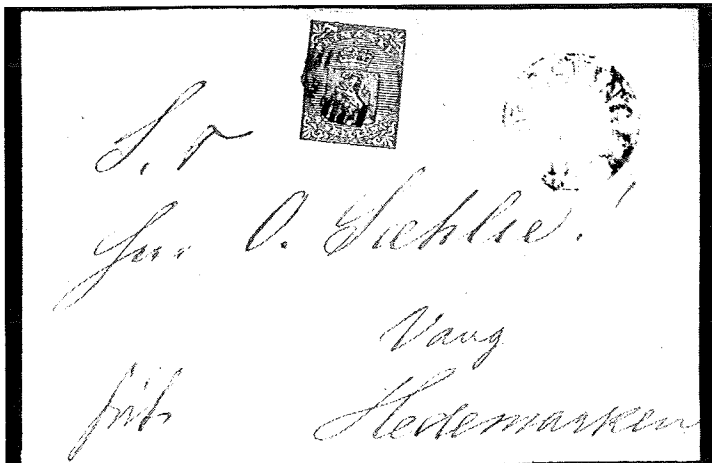
I Kongsvingerstempelet er ett-tallene sterkt til *venstre* for «loddlinjen» (på 10-talls-plassen) se fig. 1. Der har kanskje, eller bedre, trolig, også vært tall til høyre for «loddlinjen» slik at datoen f.eks. kan ha vært 15/12. Enten er disse tall vekk-raderter for å oppnå 1/1 eller ikke kommet skikkelig over fra stempelet. Ett rett stem-pel 1/1 vil vel i regelen se ut som i fig. 2 gjengitt, med ett-tallene til høyre for lodd-linjen.

f

Nå er igrunn ovenstående mer enn nok! Men så kommer i tillegg hertil det fak-tum at brevet mangler baksiden. Kanskje baksiden hadde håndskrevet «Vang i Hede-marken» f.eks. 19/12 (Vang i Hedemarken hadde ikke stempel i 1855, kanskje bre-vet derfor var særlig «veleg-net»?) eller andre påtegning-ger eller stempel som ville røpe brevets *troe* identitet?

g

Det siste punkt blir så selve årstallet i Kongsvinger-stempelet. 18 er forholdsvis tydelig, men det er til «liten» nytte. 55 derimot imponerer meg ikke, men å gå videre på

dette punkt er, i lys av ovenstående punkter, helt overflødig.

Min konklusjon etter alt dette må nødvendigvis lyde: *dette er et falsifikat.* Moldenhauer har, *det må være hevet over tvil*, naturligvis, og vel også umiddelbart, hatt de samme inntrykk som jeg m.h.t. dette brevet og derfor ikke gitt brevet sin egen attest. Moldenhauer er jo *eksperten* eller? Kanskje Moldenhauer kun skriver ut attester «når det passer»?

Moldenhauer har i dette tilfellet på en meget ufin, for ikke å si kriminell, måte gjort misbruk av tiltro. Med dette brevet burde Moldenhauer gjøre en av to ting, nemlig

a nekte å ta det opp i auksjonen

b ta det opp i auksjonen

med egen attest, og så evt. senere forsvare denne attest.

— Men Moldenhauer vel-ger c hvilket for en eks-pert ikke hører til mulig-hetene.

Vil Moldenhauer nå snu kjøpet tilbake, eller vil Mol-denhauer bæere brevet med en attest nå etter denne lavkonjunktur i Molden-hauers filatelistiske kar-riere?

Til slutt vil jeg uttale ønsket om at Moldenhauer bør komme med en offentlig unn-skyldning overfor alle som har hatt tiltro til Molden-hauer og hans attester, samt vil jeg henvise til en annonse i NFT som sier jeg siterer «Gjelder det KJØP eller SALG handler DE TRYG-GEST hos HANDLERFOR-ENINGENS medlemmer».

TILBUD

Klassisk og nyere Norge til gunstige priser i vår nyeste tilbudsliste.

Jarle Brosveet

Boks 4318, 5013 Nygårdstangen

KJØP FRIMERKER HJEMME

1. Gode utvalg med merker fra Deres samleområder tilsendes regelmessig. Oppgi samleområder.
2. Dyre og sjeldne 1. kl. enkeltmerker fra Norge, Island og Danmark tilsendes i henhold til mankoliste.

Frimærkeringen

Søndersøvej 20,
3500 Værløse, Danmark

Førstedagsbrevet er ekte

Av F. C. Moldenhauer jr.

Før jeg går over til å svare på Bonsaksens påstander og innlegg, skal jeg få lov til å henlede såvel lesernes som Bonsaksens oppmerksomhet på § 8 i firma F. C. Moldenhauer & Co., auksjonsbetingelser slik som disse er gjengitt i hver eneste auksjonskatalog:

«Objektene er samvittighetsfullt beskrevet, og skriftlig attest kan utstedes på anmodning for samtlige norske merker med katalogverdi over kr. 500,-, for billigere merker halvt normalt gebyr. Slikt ønske må tilkjennegis ved angivelse av bud».

Videre vil jeg gjøre oppmerksom på at når vi i en auksjonsbeskrivelse nevner andre attester, slik som i dette tilfelle «Attest BPA», tilkjennegir dette at der i tillegg til attest fra undertegnede også foreligger attest fra annet hold som jeg gir min tilslutning. (Det har jo ved enkelte auksjonsobjekt være nevnt attester fra andre med tilføyelse «Annen attest gies ikke», som da tilkjennegir at jeg ikke godtar denne attest.)

Jeg skal så få lov å kommentere Bonsaksens forskjellige punkter, men før jeg gjør det, vil jeg bare nevne at de 2—3 andre «brev» jeg har sett i årenes løp adressert til O. Sæhlie, Vang Hedemarken, også har vært bare brevfronter.

a)

Bonsaksen påstår at merkets lokalisasjon på brevet er meget uvanlig. Til dette skal jeg først og fremst henlede Bonsaksens oppmerksomhet

på David Feldmans auksjon 24. — 28. september 1978 hvor et brev — objekt nr. 3065 A — avstemplet Christianssand 15/1-1855, har et rist-stemplet merke plassert i noenlunde samme posisjon — uten at dette merke ser ut til å være bundet til brevet med rist-stempelet. Det uvanlige behøver nødvendigvis ikke bevise en forfalskning.

b)

Bonsaksen påstår at stempelet ikke binder merket til brevet, men innrømmer at dette er vanligvis tilfelle med riststempel på Nk nr. 1 på brev. Det finnes andre måter å bevise at et merke har vært plassert på et brev opprinnelig før avstemplingen enn de kriterier Bonsaksen fører i marken. Jeg kan forsikre Bonsaksen og andre eventuelle tvilende «Thomasen» at der foreligger 100% sikkert bevis for at nr. 1 på Sælie førstedagsbrevet var påsatt brevet før det ble avstemplet. De nærmere detaljer for dette bevis finner jeg det ikke hensiktsmessig å offentliggjøre.

c)

Bonsaksen henger seg fast i ordet «frit» i nedre venstre hjørne og mener dette er feilskrevet for «portofri sag». I henhold til bestemmelsene skulle brev påtegnet «portofri sag» også signeres av vedkommende embetsmann som hadde portofrihet. Der finnes ingen spor av en slik signatur på dette brevet. Jeg innrømmer at ordet «frit» er uvanlig, men ser ingen grunn til å desavuere brevet p.g.a. av dette. Vi kjenner jo flere brev påtegnet «portofri

sag» og signert som er «satt i porto» p.g.a. at vedkommende som har «autorisert» påtegningen på brevet har misbrukt sitt privilegium.

d)

Bonsaksen refererer regelen for avstempling fra Håndbok I, side 56, og påberoper seg til støtte for sin påstand at brevet er falskt, det faktum at Kongsvingerstempelet er svart. Dette er en ikke holdbar påstand. Man har tydelig rotet med de to stempelputer fra 1. januar 1855. I min samling befinner seg blant meget annet et vakkert Norge nr. 1 avstemplet Drammen 2/1-1855 i BLÅTT (den tidligst kjente datoavstempling av Norge nr. 1). Videre befinner det seg følgende brev fra min salig oldefars arkiv: Brev med snauklipt Norge nr. 1 med svart 11 strek rist-stempel og klinkende klart sidestempel SVART Moss 25/1-1855 — merket plassert i øvre høyre hjørne til høyre for stemplet. Brev med vakkert bredrandet Norge nr. 1 to ganger rist-stemplet svart 11 strek som krysser hverandre og lager et rutemønster — sidestemplet svart Drammen 18/1 1855, og her står 1-tallet for måneden rett over 8-tallet i 1855. Brevet er forøvrig transitt-stemplet blå Horten 18/1 -1855 og her står også 1-tallet for måneden rett over 8-tallet i 1855. Også her er merket plassert i øvre høyre hjørne til høyre for Drammens-stemplet. Og om ikke dette er nok, så er det også et brev til oldefar med et tettklippet Norge nr. 1 i øvre venstre hjørne av-

stemplet med to svarte 11 strek rist-stempler som krysser hverandre diagonalt. Dette brevet har i øvre høyre hjørne SVART stempel Moss 5/3 -1855. Samtlige de tre nevnte brev er komplette med fullstendig innhold. At stempelsverten i Kongsvingerstemplet er svart er således *intet* bevis for at brevet skulle være falskt, — ei heller noe bevis for at postfunksjonærene har fulgt reglementet den første dagen.

e) Bonsaksens påstand om at datoen 1/1 er plassert for langt til venstre i forhold til 1855, skulle det vel være unødvendig å kommentere etter det som er nevnt om Moss- og Drammen-brevet under punkt d. Hans påstand om at der er radert tall, må jeg tilbakevise som helt uholdbar. Bonsaksen har meg bekjent aldri hatt bre-

vet i sin hånd. Stempelet har vært undersøkt i mikroskop (88 ganger forstørrelse) med belysning fra alle sider ovenfra og også med belysning fra undersiden, og dessuten med kvartslampen som hjelpemiddel, uten at det har latt seg påvise noensomhelst antydning til tynning av papi-ret eller uregelmessighet i papirets fiber eller overflate.

f) Som anført i min innledning har de Sæhlie brev jeg har sett alle kun vært brevfronter.

g) Bonsaksens påstand om 55-tallet i 1855 er like lite holdbar som hans andre påstander — se mine kommentarer under punkt e.

Resten av Bonsaksens kommentarer foretrekker jeg å forbigå i absolutt taushet. De uttalelser han kommer med der, gjelder ikke

bare min ringe person, men også den internasjonalt anerkjente ekspertkomité i British Philatelic Association.

Brevet som Bonsaksen påstår er et falsifikat er i alle fall etter min oppfatning, som altså deles av BPA, **UOMTVISTELIG EKTE** og selvsagt forsynt med min attest og signatur.

— IKKE NYS PA...
— Frimerkesamlingen min.

SAFE

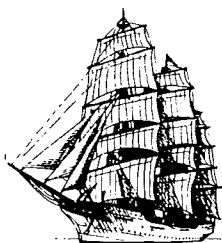
SAFE dual

FRIMERKE- OG MYNTUTSTYR

FÅR DU HOS
FRIMERKEHANDLERE
OVER HELE LANDET

Be om gratis komplett SAFE-katalog med prøveark hos din handler eller direkte fra importøren:

SØRLANDETS FRIMERKE- OG MYNTSENTER A/S

Boks 768 - Dronningensgt. 24 B
4601 Kristiansand S. - Tlf. 042/26902

Frimerkeauksjon

1,3 mill. kr. ble det endelige salgsresultat fra siste auksjon, og vi følger dette opp med en enda større auksjon i Oslo den 17. april.

Utropspriser fra kr. 50,- til 65.000,-.

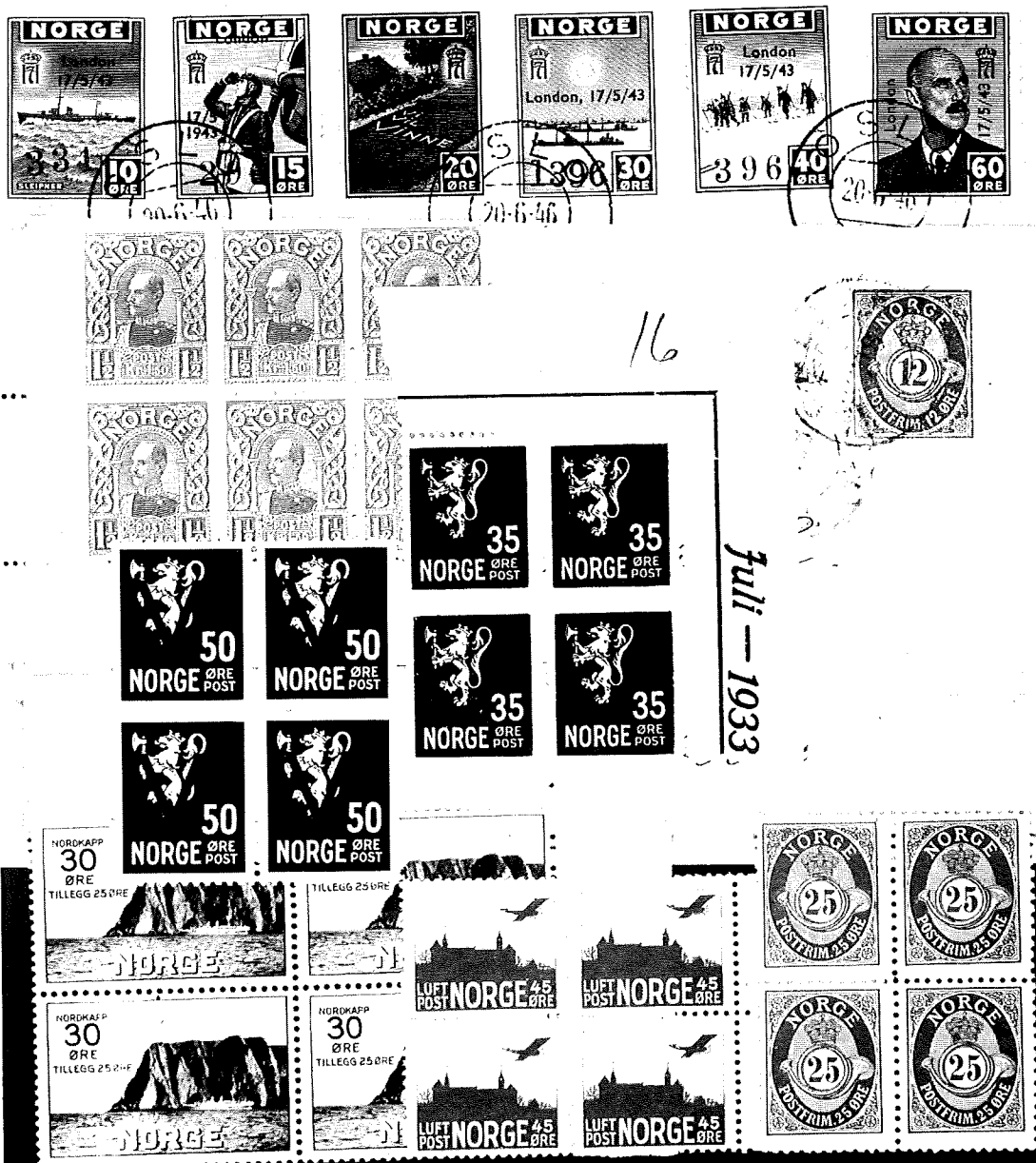
Av POSTFRISKE merker alene, har vi denne gang en utropsum på ca. 1 mill. kroner.

Prima helarkserier NK. 181/83 – 354/58 – 359/69 – 415/17 og 428/30.

I halvark flg. NK. 350/53 – 393/403 – 431/38 og 453/73.

Herfra og utover er det kompl. i hel- eller halvark. En masse eldre enkeltmerker og blokker etc. bl.a. NK 89/91 i marginal 6-blokker – 149 i marginal 4-blokk og mye, mye mer.

Av stemplede merker nevner vi 3 stk. NK 1 DOBBELFOT og 2 stk. NK 1 SPRUKKET PLATE, samt en mengde andre gode enkeltmerker.

Hvis De ikke allerede står i vårt kartotek, be om
vår rikt illustrerte katalog som utkommer ca. 20.
mars.

DANO FRIMERKEAUKSJONER

Sandesundvn. 14, 1700 Sarpsborg, Norge. Tlf. 031-51 041. Kl. 10-16

NORGE POSTFRISK ÷ 20% RABATT

NK-nr.		Liste-pris	Vår pris	NK-nr.		Liste-pris	Vår pris
48 lb	Provisorie 2/12 ø	12,00	9,60	291	V-merke 2 kr.	150,00	120,00
88 b	Provisorie 30 ø/7 sk.	100,00	80,00	292	V-merke 5 kr.	300,00	240,00
92 a	Provisorie 15 ø/4 sk.	120,00	95,00	294/99	Snorre kpl.	54,00	43,00
97	Posthorn 2 ø	7,00	5,60	300/01	Quisling kpl.	140,00	110,00
98	Posthorn 3 ø	7,00	5,60	302/05	Nordraak kpl.	60,00	48,00
101	Posthorn 12 ø	15,00	12,00	309/10	Postforening kpl.	7,00	5,60
110/13	Haakon kpl.	185,00	145,00	311/13	Nordkapp III kpl.	45,00	36,00
114/16	Eidsvoll kpl.	235,00	185,00	314	Grieg 10 ø	3,00	2,40
118	Posthorn 5 ø	12,00	9,60	315	Grieg 20 ø	3,00	2,40
119	Posthorn 7 ø	12,00	9,60	318	Frontkjemper	6,00	4,80
130	Polmerke 2 ø	20,00	16,00	322/24	Krigsforlis kpl.	30,00	24,00
131	Polmerke 3 ø	35,00	28,00	326/29	Landshjelp II kpl.	24,00	19,00
132	Polmerke 5 ø	80,00	64,00	330	Hertugkrone	20,00	16,00
138	Svalbard 15 ø	70,00	55,00	331	London 5 ø	1,00	0,80
142	Løve II 14 ø	25,00	20,00	332	London 7 ø	2,00	1,60
143	Løve II 15 ø	15,00	12,00	334	London 15 ø	6,00	4,80
145	Løve II 20 ø	20,00	16,00	336	London 30 ø	10,00	8,00
147	Løve II 25 ø	35,00	28,00	338	London 60 ø	8,00	6,40
150	Løve II 35 ø	45,00	36,00	339/41	Wergeland kpl.	18,00	14,50
152	Løve II 40 ø	45,00	36,00	345/48	Nasjonalhjelp kpl.	30,00	24,00
154	Løve II 60 ø	45,00	36,00	349	Wing for Norway	6,00	4,80
160	Ibsen 15 ø	70,00	56,00	354	Løve 25 ø	5,00	4,00
161	Ibsen 20 ø	75,00	60,00	359	Postjub. 5 ø	5,00	4,00
162	Ibsen 30 ø	65,00	50,00	360	Postjub. 10 ø	5,00	4,00
163b	Portoprovisorie 1 ø	4,00	3,20	370	Petter Dass	7,00	5,60
165	Portoprov. 10 ø	20,00	16,00	371	Haakon 75 år	7,00	5,60
166	Portoprov. 15 ø	30,00	24,00	372/73	Skogselskap kpl.	30,00	24,00
167	Portoprov. 20 ø	18,00	14,50	374	Røde Kors-provisorie	6,00	4,80
172	Abel 10 ø	40,00	32,00	375/76	Løveprov. kpl.	30,00	24,00
174	Abel 20 ø	30,00	24,00	377/79	Kielland kpl.	50,00	40,00
175	Abel 30 ø	50,00	40,00	380/82	UPU kpl.	17,00	13,50
176	Provisorie 14 ø/2 sk.	25,00	20,00	386/87	Polio kpl.	65,00	52,00
177/80	Hellig Olav kpl.	290,00	230,00	388/92	Posthorn kpl.	80,00	64,00
184	Radium	150,00	120,00	394	Haakon 25 ø, grå	200,00	160,00
187	Bjørnson 20 ø	15,00	12,00	397	Haakon 35 ø	200,00	160,00
188	Bjørnson 30 ø	40,00	32,00	402	Haakon 60 ø	125,00	100,00
192	Holberg 30 ø	40,00	32,00	404	Garborg 25 ø	5,00	4,00
196	Nansen I 30 ø	120,00	95,00	407/09	OL kpl.	115,00	90,00
197	Posth. m/vm. 1 ø	10,00	8,00	413	Posthornprovisorie	5,00	4,00
203	Løve m/vm. 14 ø	35,00	28,00	414	Kreft	17,00	13,50
204a	Løve m/vm. 15 ø	35,00	28,00	419/21	NSB kpl.	26,00	21,00
205	Løve m/vm. 20 ø	30,00	24,00	422/24	Telegraf kpl.	18,00	14,50
207	Løve m/vm. 30 ø	120,00	95,00	425/27	Frimerkejub. kpl.	10,00	8,00
208	Løve m/vm. 35 ø	70,00	55,00	430	Norwex 55 ø	125,00	100,00
213/16	Haakon kpl.	109,00	85,00	431/38	Haakon kpl.	290,00	230,00
219	Turistm. 30 ø	60,00	48,00	439/40	Regjeringsjub. kpl.	8,00	6,40
221b	Turistm. 20 ø	4,00	3,20	441/42	Märtha kpl.	50,00	40,00
223	Nordkapp II 20 ø	50,00	40,00	443/44	Norden kpl.	16,00	13,00
225/28	Maud kpl.	40,00	32,00	445/47	Nordkapp V kpl.	140,00	110,00
235	Nansen II 20 ø	10,00	8,00	448/50	Geofysisk år kpl.	21,00	17,00
236	Nansen II 30 ø	25,00	20,00	451/52	Haakon 85 år kpl.	8,00	6,40
243	Posth. u/vm. 12 ø	10,00	8,00	456	Olav 35 ø brunrød	10,00	8,00
244	Løve u/vm. 14 ø	20,00	16,00	460	Olav 45 ø	18,00	14,50
247	Løve u/vm. 25 ø	20,00	16,00	463	Olav 55 ø	25,00	20,00
248	Løve u/vm. 30 ø	25,00	20,00	473	Olav 10 kr.	25,00	20,00
257	Redningselsk. 20 ø	6,00	4,80	474	Kloster	5,00	4,00
263	V-merke m/vm. 3 ø	40,00	32,00	477/78	Landbruksskole kpl.	17,00	13,50
267	V-merke m/vm. 14 ø	18,00	14,50	479	Blomster 45 ø	16,00	13,00

Alle priser er inkl. moms. Portofritt ved bestilling over kr. 500. Da vi har lite av enkelte objekter sender vi kun mot postoppkrav. Oppgi gjerne reserveordre. FULL RETURRETT. OBS: ALLE TIDLIGERE ANNONSER ER NÅ UGYLDIGE.

DEN NORSKE FRIMERKEFORRETNINGEN A/S

Postboks 33, 3408 TRANBY. Telefon 03/85 02 37 (gjærne om kvelden)
Medlem av Norsk Frimerkehandler Forening og OFF

DE FORENTE NASJONERS POSTADMINISTRASJON

Ny utgave: 19. mars, 1982

“VI HAR IKKE ARVET JORDEN AV VÅRE FEDRE;
VI HAR LÅNT DEN AV VÅRE BARN.”

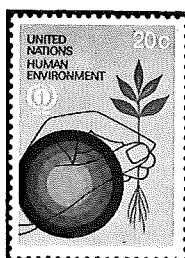
VÅRT MILJØ

SFr. 0,40

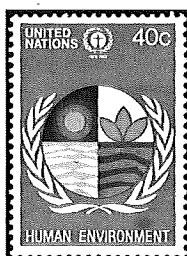
SFr. 1,20

\$ 0,20

Ø.Sch. 7,—

\$ 0,40

Ø.Sch. 5,—

Til salgs hos Deres forhandler.

OPPLYSNINGER: UNITED NATIONS POSTAL ADMINISTRATION
PALAIS DES NATIONS
CH-1211 GENEVA 10

Også NORWEX miniatyrark nr. 1 mistet farve:

Brun-orange merker sitrongule da rødfarven forsvant

Like etter at vi fant de «grå» telefon-frimerkene (omtalt annet sted i dette nummer av NFT), fant vi nok en «avart» av nyere norske merker. Også denne gang er det snakk om bleking i sollyset, og det viser seg nok en gang å være den ikke lysekte rødfarven, den samme som ble brukt som komponent i trykkfarven for telefon-merket, som er blitt borte.

Som illustrasjonen viser gjelder det denne gang det såkalte «NORWEX 80» miniatyrark nr. 1, med Nk.numrene 850 til 853. Miniatyrarket utkom 5/10 1978, med andre ord ca. syv måneder før de omtalte telefon-merkene. Som illustrasjonen forhåpentlig viser, er bunnfarven i det øverste arket nærmest sitrongul.

Farven skal være mørk brunorange, slik illustrasjonen nederst viser.

Det øverste miniatyrarket har hengt i et forretningsvindu i Trondheim noen måneder, og har mistet hele det rødbrune skjæret. Det er bare gulfarven igjen.

Samme rødfarve

— Det er nok den samme rødfarven som er blitt brukt til merkene i dette miniatyrarket som til telefonmerket, sier avdelingssjef Per Engbretsen hos Emil Moestue AS. — Denne brunorange farven er sammensatt av 14 deler

gul, to deler varmrød og en fjerdedel svart. Dessuten er det tilsatt 50% transparent trykkfarve. Det er tydelig den varmrøde farven som i første rekke er bleket bort, og dette er den samme som «forsvant» på telefonmerkene. Den spesi-

Øverst det blekede miniarket med sitrongul farve, nederst et ark med riktig farve.

elle brunorange farven er fremkommet etter ønske fra kunstneren. Heretter vil vi i større utstrekning enn tidligere måtte se nærmere på

dette med lysekthet i trykk-farvene, noe som vil gi visse begrensninger for frimerke-tegnere med hensyn til nyan-ser og lignende. Vi kan ikke

unnlate å forsikre oss om at farvene er lysekte. Da får det heller gå ut over nyansene som kunstnerne måtte ønske, sier Engebretsen.

ISLAND FRIMERKEAUKSJON ISLAND

Vår neste auksjon vil bli holdt i Reykjavik den 9. mai 1982.

Vennligst skriv etter vår katalog som sendes gratis.

HLEKKUR Ltd. P. O. Box 123, 121 Reykjavik, Island

HAR DE FÅET MIT

SALGSKATALOG

som inneholder tilbud på:

NORGE, FÆRØERNE, GRØNLAND OG DANMARK

KAN GRATIS REKVIRERES HOS

CN FRIMÆRKER

BOKS 248, 4000 ROSKILDE DANMARK

AUSKJON 26 APRIL 1982

Gjennom skriftlige anbud selger vi frimerker fra Norden og andre land.

Vi tilbyr bedre objekt fra Sverige, Norge, Danmark og Island. Høy kvalitet med mange vakre stempler eller ustemplet, som til stor del er postfriskt. Store avdelinger med bl.a. svenske hefter nordiske og andre samlinger, f.eks. bedre Island, samt interessante partier med bl.a. brev og postkort.

Illustrert auksjonskatalog oversendes uten kostnad. Gode vilkår med lave utropspriser og returrett for alle objekter.

SWEDPHIL

Postadresse: Box 75, S-155 00 Nykvarn, Sverige.

Telefon 0755/45738.

Denne artikkelen skulle ha vært gjengitt i NFT for lenge siden, men har av forskjellige årsaker blitt utsatt. Det har lenge vært klart at de grå telefonmerkene (Nk. nr. 863) ikke skyldes feiltrykk, men at de er blitt slik som følge av bleking. Dette har undertegnede for lenge siden offentliggjort flere steder, men da det fortsatt synes å være uklarheter om saken, er det nødvendig med en oppklaringsrunde også her.

E. S.

De grå telefonmerkene er blitt til ved bleking

Skyldes ikke feiltrykk, som først antatt

Allerede da vi først skrev om de grå «telefonfrimerkene» som egentlig skulle ha vært røde, hadde vi en mistanke om at dette umulig kunne være feiltrykk. Den første tanke som slo oss den gang var nemlig at kanskje merkene var blitt utsatt for en eller annen ytre påvirkning — f.eks. skarpt sollys — og at en av de trykkfarvene den «gammelrosa» hovedfarven var sammensatt av, dermed var blitt borte. Men da vi luftet tanken for eksperter på trykking, ble dette blankt avvist. — Trykkfarvene idag er lysekte. Dermed basta, ble det sagt.

Nå viser det seg imidlertid at vår første tanke var rett. Nå har vi laget flere «grå» frimerker — og vi har laget et som er rødt til venstre og grått til høyre, bare for å vise nøyaktig hvordan vi har gjort det. Og vi har faktisk også laget merker som er grønne istedenfor røde!

Og det var såre enkelt, når det kom til trykket...

Det var i juli 1980 vi fant «en filatelitisk godbit» på et brev til Adresseavisen. Det

var et av de to jubileumsfrimerkene, utgitt 9. mai 1980 i anledning av at telefonen i Norge var 100 år, pålydende kr. 1.25, som helt manglet rødfarven det normalt skulle vært trykt med. Bakgrunnen, som altså skulle vært «lakserød» eller «gammelrosa» — alt etter hvilken betegnelse man vil bruke — var i stedet helt grå. Vi antydte den gang at dette kunne skyldes at et ark var gått gjennom trykkmaskinen uten å ha blitt påført rødt i det hele tatt.

Brevet med det «grå» frimerket kom fra Eide på Nordmøre, postnummer 6490.

Blitt «grå» etterhvert

Både kringkastingen og flere aviser tok opp saken med de «grå» merkene, og det ble bl.a. hevdet at et firma i Eide på Nordmøre hadde kjøpt to ark av de «grå» merkene på postkontoret og brukt samtlige på brev til kunder i distriktet. Dette stilte vi oss imidlertid tvilende til, og vi kan nå ettertrykkelig slå fast at det bare er tøys. Ingen har nemlig kjøpt «grå» telefonmerker. Merkene er først blitt «grå» en god stund etter at de kom fra postkontoret.

Adskillige spekulasjoner omkring «feiltrykket» ble lansert både her og der — men

først nå kan altså det riktige svaret gis.

Etter at vi første gang viste et slikt «grått» merke, klarte vi å oppspore resten av arket hvor vårt «grå» merke opprinnelig hadde stått. Denne arkresten besto av 16 merker. Og det merkelige var at noen av disse merkene fortsatt var røde, mens noen hadde grå bakgrunnsfarve. Trykkeri-eksperter vi var i kontakt med hevdet at dette var «typisk» for en ujevn innfarging under trykkprosessen. Vi gjorde imidlertid oppmerksom på at det var et tydelig skarpt skille fra 2. til 3. rekke i denne arkresten, idet 1. og 2. rekke var mer eller mindre grå — mens 3. og 4. rekke plutselig var forholdsvis sterkt røde. Også dette kunne trykkeksperter forklare ved hjelp av faguttrykk om off-set-innfarging o.l.

Men selv var vi i tvil.

Eksperiment

Og det var nettopp disse 16 merkene som var igjen i arket — og den plutselige overgangen fra «grått» til «rødt» — som satte oss på idéen om hvordan dette angivelige «feiltrykket» hadde oppstått. Og vi satte i gang et eksperiment.

På innsiden av vinduet på

vårt kontor satte vi opp flere slike røde merker, med motivsiden ut, og lot dem stå slik i nøyaktig en måned. Et av merkene dekket vi over den venstre delen av, mens den høyre sto laglig til for å bli eksponert av dagslyset.

Og hva skjedde så? Jo, da vi tok merkene ned fra vinduet etter en måned, var samtlige blitt grå. Bare den delen av det ene merket, som altså var tildekket, hadde beholdt sin opprinnelige røde farve! Med andre ord: Det var ganske enkelt alminnelig dagslys som bleket bort den røde trykkfarven, og man ble sittende igjen med den grå farven som var innblandet i det røde for å få frem nettopp den spesielle farven. Den røde farven var altså *ikke* lysekte. Dessverre. At vi på denne tiden også ble presentert for et telefonmerke som hverken var rødt eller grått, men

tvertimot *grønt*, forvirret oss en smule. Men etter å ha besøkt Oslo-trykkeriet Emil Moestue %, som sto for trykkingen av nettopp disse merkene, fant vi forklaringen også på dette...

Rødt, blått og svart

— Vi har virkelig undret oss sterkt over hvordan dette har kunnet skje i trykkeriet hos oss, særlig fordi kontrollen er meget streng med hensyn til frimerker, sa avdelingssjef Per Engebretsen og trykkerifaktor Ove Walstad hos Emil Moestue %. — Etter at vi leste om disse «grå» merkene, prøvde vi oss frem med trykkerimaskinene for om mulig å komme frem til en slik manglende «innfarging» som det tydelig var snakk om. Og vi fikk det faktisk til, riktignok ikke uten en god del plunder... Vi er nå meget glade over å kunne

konstatere at det i virkeligheten *ikke* har vært snakk om hverken en trykkeritabbe eller manglende kontroll...

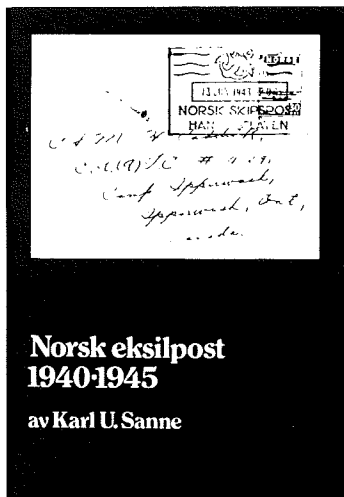
Engebretsen og Walstad kan fortelle at den spesielle rødfarven som telefonmerkene er trykket med, er fremkommet som en blanding av tre andre farver, og at disse tre trykkfarvene har forskjellig lysekthet.

— Farvene stammer ikke fra den såkalte Europa-serien, som ofte blir brukt til frimerker. Men så er da også farvene i «Europa-serien» lysekte, hvilket altså disse farvene viser seg ikke å være. Vi hadde en god del plunder for å få til akkurat denne «gammelrosa» farven som tegneren gjerne ville ha. Vi prøvde oss frem med forskjellige farver og farvetyper, og fant til slutt frem til det riktige. Men i slike tilfeller, hvor en skal frem til spesielle nyan-

NYHET!

NYHET!

«Norsk eksilpost 1940—1945»

Av Karl U. Sanne

En posthistorisk bok som vil glede mange i nutid og fremtid omhandlende ting som skjedde under denne historiske epoke for ca. 40 år siden.

Kun kr. 75,—

Opplaget er begrenset, så benytt sjansen nå til bestilling!

Håndboken er utgitt av NORSK FILATELISTFORBUND i samarbeid med hoveddistributøren:

WENNERGREN-CAPPELEN A/S — FRIMERKESERVICE A/S

Postboks 738 Sentrum, Oslo 1. Butikk: N. Vollgate 4 og 9, Oslo.

Øverst et telefonfrimerke med riktig farve, i midten det «grå» merket vi fikk på et brev, og underst det «grønne» merket som ble funnet uten-dørs i Trondheim. Begge de to underste merkene er bleket av solen, det underste noe lenger enn det i midten, og begge har mistet komponenter av den gammelrosa trykkfarven.

ser, kan en komme noe i konflikt med lysektheten...

Røde pigmenter blekes bort

De tre farvene den «gammelrosa» nyansen er sammensatt av, er «Varmrød», «Prosessblå» og «Svart» — foruten en god del hvitt. Forholdet er $3\frac{1}{4}$ deler varmrød, $\frac{3}{4}$ prosessblå, $\frac{1}{4}$ svart og seks deler hvitt. Den «prosess-blå»

farven tenderer faktisk inn på det grønn-blå, mens varmrød har en tanke gult i seg. Det er den svakest lysekte farven som bestemmer hvordan hele blandings-spekteret tåler lys. I dette tilfellet er det tydelig nok de røde pigmentene som har vært *minst* lysekte — og at det er den svarte trykkfarven som etter den første lyspåvirkning har dominert. En skulle da tro at det er den prosess-blå trykkfarven som kommer etter den varmrøde hva lysektheten angår, men det er slett ikke sikkert. Det «lyse-grønne» merket vi ble presentert for, tydet på at det også lot seg gjøre å «bleke» bort den svart trykkfarven, som sammen med det hvite sannsynligvis til å begynne med dominerer så sterkt at den blå trykkfarven ikke syns.

— Vi har spurt oss selv hvordan det har vært mulig å unngå å bli oppmerksom på en «trykkfeil» av denne karakter i trykkeriet hos oss, sier representantene for Emil Moestue %.

— Alle frimerker som tryk-

Også det andre telefonmerket (Nk. 864) er nå funnet avbleket. Øverst et merke slik det skal være, underst et hvor rødfarven er forsvunnet.

kes her blir nemlig kontrollert både av oss og av postverket før de slippes ut av huset, og finner man en feil — hvilket naturligvis kan forekomme — blir hele arket makulert. Og vi er naturligvis meget glade

Et av merkene vi selv har «laget». Den venstre delen av merket ble dekket over og har beholdt rødfarven, mens den høyre delen ble eksponert i dagslys en måned.

Avdelingssjef Per Engebretsen og trykkerifaktor Ove Walstad hos Emil Moestue ^{1/2} hadde lenge lurt på hvordan «feiltrykkene» kunne unngå kontrollen. Her studerer de «røde» og «grå» telefonfrimerker som har vært utsatt for dagslys.

over nå å kunne konstatere at feilen *ikke* har oppstått her — og heller ikke har passert kontrollen, men er blitt til senere. Men trykkfarvenes lys-ekthet må vi altså se nærmere på, sier avdelingssjef Engebretsen og trykkerifaktor Walstad.

Sommeren 1980 har skylden

Hvordan har det seg så at det plutselig dukket opp «grå» telefonmerker som egentlig skulle være røde? Vedkommende som brukte disse merkene på sin korrespondanse — og som også sendte et brev til Adresseavisen med et slikt «grått» merke på — har na-

turligvis ikke «laget» slike merker med hensikt. Men han har etter alt å dømme — etter å ha kjøpt et helt ark «normale» merker på postkontoret i Eide — latt arket ligge åpent på kontorpulten (muligens nær et vindu) slik at lyset etterhvert har bleket bort den røde farven. Og med det fine sommerværet man hadde på nord-Vestlandet i 1980, skulle det ikke mange dagene til før blekingen ødela merkene. Arket har etter alt å dømme vært brettet på midten, slik at den ene halvparten ble liggende ned mot underlaget og dermed unngått sterkt sollys. Den andre halvparten har så

blitt liggende udekket og blitt eksponert av lyset. Dette forklarer den plutselige overgangen fra «grått» til «rødt» i de 16 merkene som var igjen i arket vi tidligere har vist. Og det går da også en brett gjennom arket akkurat der...

Grønt merke

Et videre spørsmål som dukket opp, var hvordan det grønne merket vi ble presentert for, hadde blitt til. Merket ble funnet utendørs, og bærer også preg nettopp av dette. Vi tenkte først på vær og vind som årsak, men har siden også klart å lage slike «grønne» telefonmerker. Det

viste seg at merket først skiftet farve fra «gammel-rosa» til «grått» — og siden til «grønt» ved ytterligere sollyspåvirkning. Det tyder på at den svarte komponenten i blandingsfarven tålte mindre lys enn den grønn-blå, — eller «prosess-blå» som den egentlig heter, — og ble bleket ut. Og så satt en igjen med en grønn-blå farve som var blandet opp med hvit trykkfarve, hvilket ga et lysegrønt resultat.

Også 1,80-verdien?

Ganske nylig er vi blitt presentert for også et avbleket eksemplar av det andre merket i telefonserien, pålydende kr. 1,80 (Nk. nr. 864). Vi fikk merket tilsendt fra Ole Christian Kjekshus i Hønefoss, som også hadde et av 1,25-verdien som var noe avbleket, men fortsatt viste tydelig rødfarve. 1,80-merket vi fikk tilsendt, viser *totalt* manglende rødfarve og bærer tydelig preg av bleking.

Nå har vi selv ikke rukket å foreta prøver med dette merket, så vi tør ikke garantere at det er like lett å «lage» også grå/grå-grønne merker av Nk. 864. Og vi har heller ikke fått dette sjekket hos trykkeriet. Men vi er temmelig overbevist om at dette merket har gjennomgått samme «prosess» som de øvrige, og at det er den samme rødfarven som også her ikke har tålt sollyset.

ÄLDRE FINLAND

Ovaler och långtandade märken (nr. 1 – 10) finns förhållandevis rikligt på lager. Dessa offereras efter mankolist med angivande år. Edra önskemål betr. kvalitet, tandning ev. papperssorter och nyanser eller övriga varianter. I egenskap av specialister just på detta område ställer vi vårt kunnande och vår kvalitetsgaranti till Edert förfogande vilket innebär att Ni kan ha största förtroende för våra leveranser och prissättningar. **Priser i s.kr.**

Facit Nr.

		***	*	⊙	
1–2 Nil	Nytryck 1956				
	5 o. 10 kopek	260:–			
11	Köpenhamn 32 p			2.500:–	
12A	2 penni t. 11	350:–	210:–	210:–	
14	8 penni		735:–	290:–	
15A	10 penni t. 11		1.500:–	230:–	
17B	25 penni t. 12 ½	220:–	150:–	20:–	
19A	1 Mark t. 11			625:–	
19B	1 Mark t. 12½		1.300:–	170:–	
25	5 Mark 1885		2.200:–	1.750:–	
26	10 Mark 1885	5.200:–	3.250:–	2.900:–	
33	5 Mark 1889	310:–	210:–	235:–	
34	10 Mark 1889	410:–	275:–	335:–	225:–
45	1 Rubel 1891	525:–	310:–	265:–	210:–
46	3½ Rubel 1891	2.100:–	1.300:–	1.700:–	1.350:–
47	7 Rubel 1891	1.450:–	900:–	1.250:–	975:–
48	5 p. Nödutgåva	650:–	525:–	100:–	
53	1 Mark Stentryck		450:–	20:–	12:–
54	10 Mark 1901	1.450:–	900:–	850:–	750:–
60 A	10 Mark 1902		625:–	225:–	175:–
60B	10 Mark 1903	850:–	525:–	150:–	100:–
60C	10 Mark 1913	995:–	625:–	350:–	275:–
61	10 Mark 1915	875:–	550:–	650:–	
83	5 Mark Vasa	395:–	250:–	350:–	
135/6	Frim.utst. 1928	100:–		100:–	
160I	10 Mark 1930 Typ 1	475:–	200:–	10:–	
165	Zeppelin	1.000:–	625:–	775:–	
173	Pro Filatelia	165:–		165:–	
B1-5	Bilpost 1949	260:–		310:–	
F8	Militær 1963	1.100:–	(på brev 1.100)	850:–	
A1-8	Aunus (med garanti)	8.500:–	5.200:–	7.800:–	
I 1-7	Ingermanland		1.100:–	1.850:–	
I 8-15	Bildserie	185:–	130:–	450:–	
K 1-15	Karelen	1.350:–	950:–		

Räkenskap
-stämpel

I samband med köp kan fotoattest utfärdas för respektive märke till reducerat pris. S.kr. 50:– per styck.

Leverans mot postförskott eller förskottslikvid till vårt postgirokonto 5 90 44-8. Beställningar över Kr. 700:– levereras portofritt. Vid köp över Kr. 1.000:– 5% kassarabatt. Full Returrätt inom 14 dager

Rolf Gummeson
AB FÖRETAG

Kungsgatan 55, 111 22 STOCKHOLM
Telefon 08/23 88 70
Postgiro Stockholm 5 90 44-8
eller Helsingfors 11 20 62-0
Oslo 1991926

NÅ MED EGEN FRIMERKESPALTE

Ukebladet Vi Menn har tatt hensyn til den økende interessen for frimerker, og kommer nå ut med en fast spalte hver uke om frimerker som hobby og investering.

Bladet har engasjert frimerkeeksperten Kjell Germeten som skribent til spalten.

KJØP DU OGSÅ!

100 000 andre gjør det. Hver uke!

DAVO LANDALBUM MED FORTRYKK

Førsteklasses fortrykksalbum. Bladformat 27,5 x 31 cm. Gode avbildninger på hvitt papir. Solide bruksbind. Nye blad med fortrykk utkommer hvert år i mai. Finnes både med og uten klemlommer.

Følgende land og områder er hittil utkommet:

Andorra	Luxembourg
Australia	Malta
Belgia	Monaco
Canada	Nederlandsk India, Ned. Guinea,
Danmark	Curacao, Antillene og Suriname
England	Norge
Europamerket (Cept)	Spania
Finland	Sveits
FN	Sverige
Frankrike	Syd-Afrika
Færøyene	Syd-Vest-Afrika
Gibraltar	Tyskland før 1945
Guernsey, Jersey og Man	Tyskland Vest med Berlin
Indonesia	Tyskland Øst
Irland	U.S.A.
Island	Vatikanstaten
Israel	Østerrike
Italia	
Liechtenstein	

Be om spesialprisliste over samtlige utgaver.

WENNERGREN-CAPPELEN A/S
 Avd. FRIMERKESERVICE A/S, Boks 738 SENTRUM, Oslo 1

BENYTT VÅRE SMÅANNONSER

Use our small advertisements

Benutzen Sie unsere Kleinanzeigen

Et middel til kontakt med samlere i inn- og utland.

3 linjer (minimum) kr. 30,00 inkl. MOMS for norske annonsører.

For utenlandske annonsører kr. 25,00 netto.

3 lines kr. 25,00 net for foreign advertisers.

Småannonser skal betales forskuddsvis over postgiro 3597200, Boks 1031, 7001 Trondheim.*Small ads, must be paid in advance.**Use our postal account 3597200, Boks 1031 7001 Trondheim.**Kleinanzeigen müssen im voraus bezahlt werden. Bitte überweisen Sie auf unser Postscheckkonto 3597200, Boks 1031, 7001 Trondheim.*P V Juhl Egehøj 3, 3550 Slangerup, Danmark.
Postgiro OSLO 1 99 86 08.● **Norge postfrisk** ÷ 20—40% på Handlerkatalog. Be om tilbudsliste. Solør Frimerker, Boks 93, 2281 Gjesåsen.● **SVERIGE.** Mangler det noen merker i Deres samling vennligst send mankoliste. ÷ 40% på Facitkatalog. Nils Hartung, Østregt. 63, 2300 HAMAR.● **MOTIVE**, 128seitiger illustrierter Katalog für ausgefallene postfrische Ausgaben gratis bei KARIN SCHÄTZLE, Postfach 200 343, D — 6074 Rödermark.● **Kompletera** din Sverigesamling portofritt och till samlarvänliga priser, begär min prislista på postfriskt och stämplat som skickas gratis. Leif Holmgren, Ängsullsv. 6, S-803 62 Gävle, Sverige.● **NFT** innb. 1942—1979 tilsalgs til høystbydende. Tlf. 02/22 02 38 Mauseth, E. Mogensønsvei 32, Oslo 5.● **NORGE POSTFRISK**, enkeltmerker, blokker og helark selges/byttes FDC til ca. 50% av HK-9 samt pent rundstemplet massevare. Hans H. Larsen, Høvikvn. 78, 1340 BEKKESTUA. Tlf. 02/53 37 20.● **Sverige** 100 olika 15 kr. portofritt (bra innehåll), förskottsbetalning postgiro 430916-7734 Leif Holmgren, Ängsullsv. 6, S-803 62 Gävle, Sverige.● **12 sett** NK 871—894 førstedagsstemplet på 6 spesialkonv. i den norske FN-bataljonen. Gi bud. Knut Nomeland, Jotunvn. 17, 1412 Sofiemyr.● **400 gr. kilovare, 70 % billedmerker.** Norge kr. 60,-, Danmark kr. 50,-, England kr. 50,- og USA kr. 60,-, portofritt ved forsk.bet. over postgiro 3931789. Hans-Petter Rettvin, Henstadkollen 18, 1800 Askim.● **USA og FN** kun postfrisk. Beste kvalitet og rimelige priser. Send mankoliste til Tom Kallevig, Munthes gt. 27, Oslo 2.● **SVERIGE** stemplet og postfrisk. Prisliste omfattende samtlige merker utgitt 1855 — 1980 sendes mot 3,— i frim. Lars Ohlson, O. D. Krooks gt. 38, S-25243 Helsingborg.● **UTVALG** alle land/motiv finnes. Oppgi ønsker. Gratis tilmelding. Præmier. Nordens fleste fordele. Klipp ud, skriv idag! 2,- svarporto. ELBO STAMPS, 4250 Fuglebjerg, Danmark.● **Stpl. norske par**, striper og blokker verdi HL8 kr. 1900,— selges høystbyd., samt massevare over 9000 n. merker selges høystbyd. Ole J. Andersen, Furumoen 37, 3510 Sokna. Tlf. 067/45 138● **SAMLINGER** fra Danmark, Grønland, Færørene, DVI, Island, Norge og Sverige udstykses, — send Deres mankoliste til os, vi giver Dem et fordelagtig tilbud. Vi sender Dem gerne vores prisliste på postfrisk Danmark, Grønland og Færøerne. Vendelbo Frimerker, Gl. Ugiltvei 1, DK-9830 Tårs — Danmark.● **NK725** postfrisk kr. 1,50 pr. stk., helark kr. 140,-. Kan levere blokker. NK747 kr. 140,- pr. ark, pr. merke kr. 3,-. Oppkrav eller forskudd. Karl W. Jacobsen, Boks 11, 9060 LYGSEIDET.● **GRØNLANDSKE** Julemerker Komplette POSTFRISK Helark 1975 37,- nkr. 1976 45,- nkr. 1977 25,- nkr. 1978 25,-. 1979 25,-. OFF medlem P V Juhl, Egehøj 3, 3550 Slangerup, Danmark. Postgiro Oslo 1 99 86 08.● **NORWEX-materiale** selges gunstig. De norske utgavene + det meste av utenlandske stempler. Oscar + Luftpost + NR 1. j kr. 125,-. Per Kristian Jacobsen, Stud.post 95, 7034 TRONDHEIM—NTH.● **FÆRØERNES** Julemerker Komplet Postfrisk Helark 1977 kædedans 17,- nkr. 1978 båd på havet 29,- nkr. 1979 børn 22,- nkr. OFFmedlem

nft

Selges

● **Send 50 Nkr.** mot 100 forskj. Islandsfrimerker. Mankolisteservice. Brevklipp, pakker, postfriske årganger. FCD. Brev. Mynt og sedler. Jon Thorsteinsson, Tjarnarstig 3, IS-170 Seltjarnarnes.

● **NORGE POSTFRISK OG STEMPLET.** Prisliste tilsendes gratis. T. Jeremiassen, Øvre Markveg 8 A, 9000 TROMSØ.

● **SVERIGE** stämplade, postfriska samt häftan säljes med 30—50 % rabatt på Facit. Begär min fylliga samlarprislista, som skickas gratis. Kjell Holmgren, Furumovägen 23, S-80358 Gävle.

● **Færøylene, Grønland postfrisk.** Nesten komplett og serier. Island 1/2 AFA. Medlem O.F.F. Jørgen Ottesen, Nykøbingvej 50, DK-4840. Nr. Alslev.

● **VM i fotball 1982.** Frimerkepressen har startet. Har du? Bindende påmelding til postfriske og/eller FDC med kr. 200,— forskudd til postgiro 1998376 Oslo. Oppgi hvilke. Arne Bjørsvik, 15 College Avenue, Grays, Essex RM 17 5 UW, England.

● **Europaheftene NK 790-1** postfrisk selges rimelig. Ett sett kr. 95,- 790 kr. 55,-, 791 kr. 45,-. Be ellers om våre auksjons- og tilbudslisters. Løve Frimerkeauksjoner. Postboks 2229 Strømsø, 3001 Drammen.

nft

Utvalg ønskes

● **BEDRE UTVALG** søkes til sirkulasjon i MOSS FILATELISTKLUBB. Særlig ønskes Norge og Norden. 10% provisjon. Bytteleder Stefan Neumayer, Svarttrostvn. 34, 1500 Moss.

● **Halden FK.** ønsker utvalg fra Sverige, Danmark, Holland, England, USA, eldre Ungarn, telekommunikasjon, sjakk og folkedrakter. Spes. søkes bedre Norge, brev og merker samt 20 mm. 5% prov. og returporto belastes selger. Bytteleder: Ton Kruihof, Atomvn. 22 b, 1750 Halden.

● **Vardø FK** ønsker tilsendt utvalg Norge og Norden forøvrig. 10% klubbprovisjon. Bytteleder: Thorleif Isaksen, Skippergt. 17, 9950 VARDØ.

● **Vågå FK** ønsker utvalg fra Norge brukt/ubrukt, Norden m/Grønland, V-Tyskland, polarmotiver, folkedrakter, TAAF og Brasil stemplet. Selger belastes returporto, ingen prov. Bytteleder: Jan Mortensen, Boks 104, 2680 Vågåmo.

● **Ringebu FK** ønsker utvalg fra Norge, Norden

og USA. Bytteleder: Ola Hovdhaugen, 2630 Ringebu.

● **Nordenfjeldske FF** ønsker utvalg. Ca. 100 deltagere og stor omsetning. Kun bedre utvalg mottas. 10% prov. til klubben. Returporto (rek.) belastes eier. Bytteleder: Erling Wang, Postboks 690, 7001 Trondheim.

● **TRONDHJEMS YNGRE FILATELISTKLUBB** søker utvalg fra Norge og Norden. Sirkulasjonstid ca. 3 mnd. 10% prov. til klubben. Returporto (rek.) belastes eier. Bytteleder: Arne Rønning, Landstads v. 10, 7000 Trondheim.

● **VESTERÅLEN FK ØNSKER BEDRE UTV.** Norden, England, Tyskland, Irland, Nederland, eldre Tsjekosl., Ungarn, Romania og Polen, samt CEPT. Sirk.tid. ca. 3 mnd. Klubbprov. 10%. Bytteleder: Johnny Antonsen, Sørmovn. 6A, 8400 Sortland.

● **BRYNE FK** ønsker tilsendt utvalg. Spesiell interesse for Norge (postfrisk, brukt, stempler), Norden, Kanaløyene og Australia. Tema/motiv: Transport, oppdagelsesreiser, kart, polarpost. Ingen provisjon. Bytteleder: Georg Rosland, Steinsland, 4340 Bryne.

nft

Ønskes

● **Til min spesialsamling** norsk posthistorie 1940—45 trenger jeg bruksbrev, feltpost, sensurpost, propagandamerker m.m. Kjøp eller bytte. Eivind Barca, Postbox 96, N-1410 Kolbotn, Norge.

● **Tilbud** på kilovare fortrinnsvis fra «Posttj. mennenes salgskontor» fra før 1971 + rundstempl. blåmerker ønskes. Odd F. Tangen, H. Egedesgt. 30, 9400 Harstad.

● **Gamle** prospektkort, julekort og konvolutter kjøpes. Spes. Norge, men også Sverige, Danmark og USA av interesse. Evt. bytte i norske merker. A. B. Nilsen, Lærumsgrt. 3B, 3000 Drammen.

● **Volleyballfrimerker** (helst postfr.) fra hele verden. Ønsker også Norge postfr. 1930—70. Per Kolstad, Hagavn. 27, 2070 RÅHOLT.

● **Ønsker** kjøpe N.F.T. 1977 og 78 uinnbundet. Lühr, 2680 Vågåmo.

● **Norske** frimerke- og automathefter ønskes kjøpt. Alt av interesse. Tilbud ønskes. Hans H. Larsen, Høvikvn. 78, 1340 Bekkestua. Tlf. 02/53 37 20.

● **POSTHORN 1909—29.** Brev, blokker/striper samt spesialiteter søkes. Kjøp eller bytte. Øyvind Tveit, «Risdal, 4890 Grimstad.

● **Andorra** ønskes kjøpt. Alt har interesse: merker, brev og samlinger. Send tilbud til Geir Aasmoe, Lars Hagerups vei 1, 9000 Tromsø.

● **Vi søker** forbindelse med leverandører av norske frimerkepakker med 100—850 forskjellige Norge. Send meg vennligst tilbud. Henv. Bjørn Thomsen, Poppelvej 3, DK-9800 Hjørring. Medlem av Danmarks Frimærkehandlerforening.

nft

Bytte m.m.

● **Danske PT-kort** haves, norske ønskes. Send op til 50 forsk. og modtag samme antal. Vi kan også bytte maximumskort. Bent Hansen, Vigerslevvænge 28st tv., DK-2500 hbh. Valby.

● **200 different** used American Commemorative for 250 mixed NORWAY Commemoratives 1979—82 appreciated. Other trades considered. Raymond Davis, 686 Academy Street, New York, N.Y. 10034.

● **Førstedagsstemplet** konvolutt «Norske lejon» ønskes byttet i NK 259 og 260 stemplet. Henv. Erling Paasche, Holtermannsvn. 1, 7000 Trondheim.

● **Approval.** European special postmarks for topicals. Malfettone, Box 17, 84087 Sarno, Italy.

● **Bytteforbindelse** i Sverige søkes. Jeg har godt utvalg av norske dubletter. Hans Karl Isaksen, Vålådalen 16, 3670 Notodden, Norge.

● **Søker bytteforbindelse** med norsk samler, for bytte av eldre Norge mot alle østeuropeiske land. Skriv til Jerzy Marciniak, ul. Miedziana 1B m. 16, PL-00-809 Warszawa, Polen.

● **Bytteforbindelser søkes.** Samler brukt og ubrukt i fra hele verden, postkort og FDC. Skriv til Alma Rosa Lujan, Av. Cuauhtemoc No. 906-1, MEXICO 12, D.F.

nft

Diverse

● **Ny lavprisauksjon i april.** Hovedsakelig NORGE (bl.a. NK 1 «sprukken plate» på brev). Motta gratis katalog fra J. Johansen Frim.auksjoner, Moen, 8440 BITTERSTAD.

● **ETIOPIA.** Nytt samlerområde? Sender 100 forsk. st. kr. 60,—, 200 for kr. 200,—. Postgiro (Oslo) nr. 5 393616. Bytte, salg, kjøp. Skriv til Kjell Wittersø, P.O.Box 43, Awasa Ethiopia.

UTENLANDSKE FRIMERKER!

Som introduksjonstilbud gir vi her alle ikke-medlemmer mulighet til å starte på et nytt land til en rimelig pris, eller til å supplere sin gamle samling på en billig måte. Samtidig medsender vi gjeldende nummer av BC-posten med ca. 40 000 forskjellige tilbud fra hele verden (Prøvenummer mot kr. 5 i ubr. frim.)

Følgende områder tilbys: Kat. verdi Vår pris

	AFA-kr.	kr.
Europa CEPT FDC	500	200
Bulgaria, postfrisk	500	100
Danmark, postfr./stp.	500	200
England I, postfr./stp.	500	200
England II, postfrisk	500	250
Finland I, postfrisk	500	200
Finland II, postfrisk	500	250
Frankrike, postfr./stp.	1000	350
Hellas I, postfrisk	500	200
Hellas II, postfrisk	500	250
Israel m/tab, postfr.	1000	400
Israel uten tab., postfr.	500	200
Italia, postfrisk	500	200
Liechtenstein p.fr./stp.	500	200
Liecht. II, postfr./stp.	500	250
Luxembourg, postfrisk	500	200
Monaco, postfrisk	500	200
Polen, postfrisk	500	150
Portugal, postfrisk	500	200
Romania I, postfr./stp.	1000	200
Romania II, postfr./stp.	1000	300
Russland I, postfr./stp.	1000	250
Russland II, postfrisk	1000	300
San Marino, postfrisk	500	200
Spania, postfrisk	500	200
Sveits I, postfr./stp.	500	200
Sveits II, postfrisk	500	250
Sveits III, postfrisk	500	275
Sverige, postfrisk	500	200
Tsjekkoslovakia, postfr.	1000	250
DDR, postfr./stp.	1000	250
Ungarn I, postfrisk	1000	200
Ungarn II, postfrisk	1000	300
Vatikanet, postfrisk	500	200
Engelsk koloni I, P+S	1000	250
Engelsk koloni II, P+S	1000	300
Eng. koloni III P+S	1000	350
Dyr, motiv, postfrisk	1000	300
Sport, motiv, postfrisk	1000	300

Leveres postfrisk eller stemplet, unntatt engelske kolonier hvor det leveres blandet. Alle merker er forskjellige!

Ved forskudd til postgiro 3062387 eller pr. sjekk, eller i ubr. nordiske frimerker, leveres portofritt. I motsatt fall postoppkrav + porto kr. 15.

FRIMERKEKLUBBEN BC

boks 640, Kurland, 1701 Sarpsborg

Tlf. (031) 42 129

ALTA FRIMERKEKLUBB,
v/R. Simonsen, Postboks 2100, 9510 Elvebakken
ALSTHAUG OG OMEGN FILATELISTKLUBB,
Postboks 103, 8801 Sandnessjøen
ARENDAL FILATELISTKLUBB, Willumstad Terrasse
2, 4800 Arendal
ASKER OG BÆRUM FRIMERKEKLUBB,
Postboks 75, 1341 Bekkestua.
ASKER FILATELISTKLUBB av 1976,
boks 73, 1371 Asker
ARBEDERNES FILATELISTKLUBB,
Boks 614, Sentrum, Oslo 1.
BERGENS FILATELISTKLUBB,
Boks 846, 5000 Bergen.
BARDUFLOSS FILATELISTKLUBB,
Boks 7, 9201 Bardufoss.
BODØ FILATELISTKLUBB, 8000 Bode.
BRYNE FRIMERKEKLUBB, Boks 300, 4341 Bryne.
DRAMMENS FILATELISTKLUBB, 3000 Drammen.
EGERSUND FILATELISTKLUBB, Boks 103,
4371 Egersund.
ELVERUM MYNT- OG FRIMERKEKLUBB
Rikard Nordraakv. 2, 2400 Elverum
FARSUND FILATELIST-FORENING,
Boks 146, Farsund.
FAUSKE FILATELISTKLUBB, Møllvn. 24A,
8200 Fauske.
FLEKKEFJORD FILATELISTKLUBB,
4400 Flekkefjord.
FREDRIKSTAD FILATELISTKLUBB,
Postboks 1166, 1601 Fredrikstad
FRIMERKE-RINGEN POSTHORN,
Postboks 516 Sentrum, Oslo 1.
FØRDE FRIMERKEKLUBB,
Kvernberget 6, 6800 Førde.
GJØVIK FILATELISTKLUBB
Box 212, 2801 Gjøvik.

GRIMSTAD FILATELISTKLUBB, Boks 3,
4891 Grimstad.
HADELAND FRIMERKEKLUBB 2760 Brandbu.
HALDEN FILATELISTKLUBB, Boks 28, Glenne,
1750 Halden.
HAMAR FILATELISTKLUBB, Boks 486,
2301 Hamar.
HAREID OG ULSTEIN FRIMERKEKLUBB,
v/Tor Flatin, 6065 Ulsteinvik.
HAUGESUND FILATELISTKLUBB,
Boks 1044, Rossåve, 5501 Haugesund.
HØNEFOSS FILATELISTKLUBB,
Glederudveien 13, 3500 Hønefoss
HÅLOGAND FILATELISTKLUBB,
Boks 485, 9401 Harstad.
IBESTAD FILATELISTKLUBB,
Boks 67, 9450 Hamnvik.
KARMØY FRIMERKEKLUBB,
Postboks 29, 4270 Åkrehamn.
KRISTIANSAND FILATELISTKLUBB,
Boks 301, Kristiansand.
KRISTIANSUND FILATELISTKLUBB,
Boks 390, 6500 Kristiansund N.
KONGSBERG FILATELISTKLUBB,
Postboks 243, 3601 Kongsberg.
LILLEHAMMER FILATELISTKLUBB,
Boks 32, 2601 Lillehammer.
MANDAL FILATELISTKLUBB, 4500 Mandal.
MOLDE FILATELISTKLUBB,
Postboks 470, 6401 Molde
MOSS FILATELISTKLUBB,
Postboks 418, 1501 Moss.
NAMSOS FRIMERKEKLUBB,
Boks 20, 7801 Namsos.
NARVIK FILATELISTKLUBB, Bjørnfjellgt. 11,
8500 Narvik.
NESODDEN FRIMERKEKLUBB, Kløvern. 1, 1450
Nesoddtangen
NORDENFJELDSKE FILATELISTFORENING,
Boks 690, 7001 Trondheim.
NOTODDEN FILATELISTKLUBB, 3670 Notodden.
ODDA MYNT & FRIMERKEKLUBB, 5750 Odda.
OSLO FILATELISTKLUBB,
Boks 298, Sentrum, Oslo 1.

POLARSIRKELEN FRIMERKEKLUBB,
Boks 169, 8601 Mo i Rana.
RAUFØSS FRIMERKEKLUBB,
Postboks 11, 2831 Raufoss
RINGEBU FILATELISTKLUBB, 2630 Ringebu.
SANDEFJORD FILATELISTKLUBB,
3200 Sandefjord.
SANDNES FRIMERKEKLUBB
Boks 408, 4301 Sandnes
SARPSBORG FILATELISTKLUBB,
Eilertsensv. 6, 1700 Høfslundssøy.
SKIEN FILATELISTKLUBB, Boks 211,
3701 Skien.
SOGNDAL FRIMERKEKLUBB,
Boks 195, 5801 Sogndal.
STAVANGER FILATELIST-KLUBB,
Postboks 604, 4001 Stavanger.
STEINKJER FRIMERKEFORENING, 7710 Sparbu.
STJØRDAL FRIMERKEKLUBB, Boks 46,
7501 Stjørdal.
STORD FRIMERKEKLUBB, Boks 176, 5400 Stord.
TROMS FILATELISTKLUBB,
Boks 1044, 9001 Tromsø.
TRYSIL FRIMERKEKLUBB, Boks 98, 2420 Trysil
VADSØ FILATELISTKLUBB,
Postboks 35, 9801 Vadsø.
VARDØ FRIMERKEKLUBB, 9950 Vardø
Snorres vei 21, 8400 Sortland.
VOSS FRIMERKEKLUBB, 5700 Voss.
VÅGÅ FILATELISTKLUBB, 2680 Vågåmo.
ØRSTA FILATELISTKLUBB, Boks 197,
6151 Ørsta.
ÅLESUND FILATELISTKLUBB,
Postboks 612, 6000 Ålesund.
ÅNDALSNES FRIMERKEKLUBB, Kongensgt. 10,
6300 Åndalsnes.

Tilsluttet klubb:
NORSK POSTHISTORISK SELSKAP,
c/o Postmuseet, Postboks 1051, Sentrum, Oslo 1.
**LANDSFORENINGEN FOR NORSKE
MOTIVSAMLERE**, Postboks 49, 5032 Minde

NORSK FILATELISTFORBUND

Sekretær: Efrén Rebolledo, postboks 875,
Sentrum, Oslo 1
FORBUNDSSTYRET
President: Paul H. Jensen,
Abbedikollen 3 D, Bestum, Oslo 2
Visepresident: Arnt Ruud, Sparavollen 18, 3000
Drammen
Styremedlemmer: Johnny E. Pedersen,
Gjærbrynnan 2, 4630 Søgne
Børre Amundsen, Conrad Holmboes vei 27,
9000 Tromsø
Johnny Hassel, Ivar Welles vei 1B, Oslo 6
Torbjørn Hallgren, Ada Arnfinnsens vei 10C,
7000 Trondheim
Ingolf Kapelrud, Sjøråkn. 1, 4070 Randaberg

NORSK FILATELISTISK TIDSSKRIFT UTGITT AV NORSK FILATELISTFORBUND

Redaktør:
ERLING SJONG, Boks 2177, 7001 Trondheim.
Tlf. 22537.

Forretningsfører:

TOR SKAUGE, Boks 1031, 7001 Trondheim
Tlf. 21 8750 (Kontor), 17 626 (Privat)
Postgiro nr. 359 7200

Tidsskriftet sendes gratis til medlemmene i
klubber tilsluttet Norsk Filatelistforbund.

Årsabonnement direkte i Norge og
Norden forøvrig 1982 kr. 80,00
Annual Subscription to Europe kr. 95,00
Subscription outside of Europe
by air mail: kr. 106,00
Løssalgspris kr. 10,00.

Småannonser (trelinjers) kr. 25,00 + moms

Opplag 8700 eksemplarer.

Tidsskriftet kommer ut med ti nummer i året. I
månedene mai/juni og juli/august blir det sendt
ut dobbeltnumre.

**Bestillinger på tidsskrift, særtrykk, enkelte
numre samt korrespondanse angående annon-
ser, sendes forretningsføreren.**

Annonsepriser for norske annonsører:

1. omslagsside	kr. 1375,00	+mva
2. omslagsside	kr. 1210,00	+mva
3. omslagsside	kr. 1210,00	+mva
4. omslagsside	kr. 1260,00	+mva
1/1 side.....	kr. 1100,00	+mva
1/2 side.....	kr. 660,00	+mva
1/4 side.....	kr. 390,00	+mva
1/8 side.....	kr. 240,00	+mva

Advertising rates for foreign advertisers:

kr. 1375,00	net
kr. 1210,00	net
kr. 1210,00	net
kr. 1260,00	net
kr. 1100,00	net
kr. 660,00	net
kr. 390,00	net
kr. 240,00	net

Anzeigenpreise für die Ausländischer:

kr. 1375,00	net
kr. 1210,00	net
kr. 1210,00	net
kr. 1260,00	net
kr. 1100,00	net
kr. 660,00	net
kr. 390,00	net
kr. 240,00	net

**TRYKK: ADRESSEAVISEN FOTOSATS/OFFSET 7000 TRONDHEIM
ISSN 0332-8848**

Innleveringssted: 7000 Trondheim

NYTT FRA POSTEN

NYE FRIMERKER!

3.5.1982 utgir Postverket et nytt bruksfrimerke i serien «Norske folkemusikkinstrumenter» med navneformen NOREG. Motivet denne gang er munnharpe i verdien 1500 øre, tegnet av Fredrik Matheson og gravert av Knut Løkke-Sørensen. Frimerket kommer i format $33,2 \times 20,9$ mm med tagging 13 i ark à 50 merker.

Bestillingsfrist for førstedagsstempling er 19.4.1982.

Samme dag utgis to nye særfrimerker i «EUROPA-serien». Som felles tema for årets merker er valgt historiske begivenheter. Frimerkene kommer i verdiene 200 (rød) og 300 øre (blå) i format $33,3 \times 20,9$ mm i ark à 50 merker, tegnet av Fredrik Matheson og gravert av henholdsvis Sverre Morken og Knut Løkke-Sørensen.

Bestillingsfrist for førstedagsstempling er 26.4.1982.

Trykkmetoden er for begge frimerkeutgavene ståltrykk fra Norges Banks Seddeltrykkeri på henholdsvis gulhvitt og blåhvitt fosforescerende papir fra Harrison & Sons Ltd.

Adresseforandringer innmeldes for direkte-abonnementer til

forretningsfører

31

ondheim

abmedlemmer til vedk. klubb

1,00 vedlegges i frimerker

31. JØRGEN JUNIOR Kvalitets Frimærkeauktion

**27./28. April 1982
i Schweiz**

**Forlang Katalog.
Bl. a. Skandinavien spesialisert**

**Zuchwilerstrasse 41, 4500 Solothurn/Schweiz
☎ 41 65-22 72 20**